

TIBISCUS

Publicație editată de Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Limbi Moderne a Universității „Tibiscus” Timișoara

Baftă la examene!

Succes la licență!

Vacanță plăcută!

Convenție
EUA
la Praga

p. 3

Simpozion

p. 5

Cultura
Media

p. 7

Cafe
Kultour

p. 13

Ciclism

p. 15

Radio
Campus
reloaded

p. 2

Radio Campus se relansează

Radio Campus se relansează, sub bagheta lui Marius Giura, ex-Radio Analog, ex- Radio Guerilla. De la 1 iunie, postul de radio care emite pe frecvența de 100 MHz, vine cu un format nou, Strong Adult Contemporary, o grilă nouă și cu o echipă de profesioniști (Viorel Screciu, Daniel Ciurel, Călin Petrescu, Viorel Bota, Aurel Cotarcă, Victor Andrieș, Călin Meda, Narcis Arjoca, Mirela Lința, Ionuț Suciuc).

Noul Radio Campus este un post sută la sută timișorean cu informații prompte despre orașul nostru, cu radio *talk-show-uri* acide, emisiuni de calitate. Știrile se vor difuza la orele 8, 10, 15 și 16, iar la orele 13 și 18 sunt jurnale. Muzica difuzată cuprinde cele mai valoroase piese ale ultimilor 40 de ani și vizează un public selectiv, pretențios, evitând producțiile comerciale, promovate agresiv de posturile de rețea.

Studentii rămân în continuare o țintă preferențială a postului Radio Campus, prin emisiunea Extrem FM, difuzată de luni până vineri, între orele 10 și 13.

Vino și fără invitație, dacă ai chemare!

Pentru că s-a dat sfoară-n țară, s-au împărțit răvașe prin orașe, pe la colț s-a ciripit... și dacă mai ai idei continuă.

Nu trebuie să ai 90/60/90 (sau dacă ai nu-i nici un bai) și nici nu trebuie să fi idolul suflării feminine (poți doar să pretinzi), ca să ai cele mai faine idei. Dacă te năpădește creația în cele mai interesante și intime locuri și nu ai ce să faci cu ea, vino pe la noi.

Adică, vrem să spunem că nu contează cine

ești sau ce studiezi, dacă ai ceva interesant de spus și scris, hai, vino la noi.

Nu am presărat până în redacție firimituri, cum a făcut Grettel, așa că nu ai cum să ajungi la noi, decât dacă îți dezvăluim. (Timișoara, str. Lascăr Catargiu, nr. 4-6, etaj IV, sala 406 sau e-mail: redactia_tibiscus@yahoo.com).

Noi nu încercăm să descoperim viața pe Marte și nici nu facem radiografii dentare ca să descoperim cine ești.

Noi ne jucăm cu

IDEEA.

Prinde tupeu și hai să ne jucăm împreună. NOI te așteptăm la adresă, iar TU nu trebuie să vii cu ziarul sub braț sau cu garoafa roșie, VINO pur și simplu.

Director: CORNEL HARANGUȘ Redactor-șef: DANIEL CIUREL Coordonator „Argonauții”: ADRIAN DINU RACHIERU Redacția: Alina Atomei, Monica Burcsa, Eleonora Friptu, Patriciu Gal, Paula Iordache, Adrian Lupeș, Larisa Luchian, Rodica Morariu, Maria Motz, Silvia Onica, Valentina Susanu, Aurelia Turcu
Foto: Andreea Sănduloiu Pre-press: Euro-escu Layout&Logo: Euro-escu Tipar: ArtPress
Adresa: Timișoara, str. Lascăr Catargiu*, nr.4-6, etaj IV, sala 407, Tel/ Fax: 0256-203658; e-mail: publicatia@tibiscus.ro, redactia_tibiscus@yahoo.com

ISSN 1454-3303

„Tibiscus” este o publicație nealinată politic, editată de Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Limbi Moderne a Universității „Tibiscus” din Timișoara. Ea urmărește perfecționarea și evaluarea viitorilor jurnaliști.

Convenția EUA de la Praga

Universitatea „Karol” din Praga a găzduit, în perioada 18-21 martie, cea de-a cincea convenție a Asociației Universităților Europene (EUA), cu tema „Față în față cu provocările globale: strategii Europene pentru universitățile din Europa”. Convenția a reprezentat un preambul al lansării obiectivului „Zona Europeană a Învățământului Superior” din 2010 și o oportunitate pentru managerii universitari invitați de a stabili politici pentru consolidarea procesului educativ din universitățile pe care le conduc.

Astfel, la convenția de la Praga a participat și prof.univ.dr. Cornel Haranguș, rectorul Universității „Tibiscus”, care este membru asociat EUA.

Cu această ocazie a avut loc schimbarea efectivă a conducerii EUA, care a fost votată la precedentă conferință, din octombrie, de la Rotterdam. Noul președinte al EUA, profesorul elvețian Jean-Marc Rapp, fost rector al Universității din Lausanne, îl înlocuiește pe profesorul austriac Georg Winckler, fost rector al Universității din Viena.

Convenția EUA de la Praga a continuat preocupările anterioare ale organizației, cunoscute sub titlatura de „procesul Bologna” cu accente noi pe unele dimensiuni ale activității universitare din Europa. „Mai mult decât în alte dăți, convenția a pus problema internaționalizării învățământului superior European, mai bine zis, a mondializării acestuia”, a precizat rectorul Universității „Tibiscus”, prof.univ.dr. Cornel Haranguș.

Dezbaterile au cuprins trei conferințe magistrale ale profesorilor: Jean-Marc Rapp, noul președinte al EUA, care a vorbit despre strategiile europene ale universităților de pe acest continent; Lesley Wilson, care s-a ocupat de provocările pentru noul deceniu al învățământului universitar european și Geoffrey Boulton, care a prezentat strategii și idei privind învățământul european în viitor.

A vorbit la convenție și o absolventă a Institutului de Marină Militară din Constanța, care a ridicat probleme interesante, cum ar fi relația studenților cu board-urile facultăților și a universității, care, pe de o parte, pare încurajată de direcția ideatică a EUA, dar care, pe de altă parte, este nu prea bine asigurată din punctul de vedere al practicii. „Apare aici un paradox al învățământului, care își propune să activeze studenții în ceea ce privește managementul, dar nu reușește în mod practic să o facă”, spune prof.univ.dr. Cornel Haranguș.

Convenția EUA de la Praga a cuprins patru workshop-uri, care au avut loc simultan. Rectorul Universității „Tibiscus” a participat la cel cu tema „Responsivitatea și managementul universităților”. Dintre ideile exprimate la acest workshop, prof.univ.dr. Cornel Haranguș amintește: stimularea participării active a studenților europeni în predare și în învățare; identificare și comunicarea de către universități a bunelor practice referitoare la

Noul președinte al EUA, profesorul elvețian Jean-Marc Rapp (dreapta), fost rector al Universității din Lausanne, îl înlocuiește în funcție pe profesorul austriac Georg Winckler, fost rector al Universității din Viena.

predare și învățare. Una dintre ideile subliniate la discuții a fost aceea că impactul universităților este, întâi de toate, local și regional, indiferent de vizibilitatea lor internațională. De aceea, se pune un mare accent pe dezvoltarea și pe valorificarea acestui impact local și regional. De asemenea, în concepția EUA, educația trebuie condusă de cercetare, scopul învățământului superior fiind obținerea de cunoaștere prin cercetare și valorificarea cunoașterii prin celelalte procese educaționale. Cercetarea trebuie să fie atractivă pentru mediul de afaceri și trebuie să se bazeze pe *fair-play* și pe transparență.

O altă chestiune de realizat și de promovat este interdisciplinari-

tatea în cadrul învățământului și cercetării din Europa.

Un factor de progres universitar este continuitatea. Totul depinde, însă, de finanțare: fără o susținere financiară adecvată, nu se poate realiza calitatea învățământului. „Eu n-aș fi chiar atât de entuziasmat de această corelație”, spune prof.univ.dr. Cornel Haranguș. „Eu cred că se poate realiza calitatea învățământului și cu un buget mai restrâns. Chestiunea este de mentalitate și de atitudine față de activitatea de învățământ.”, a mai spus rectorul Universității „Tibiscus”.

Universitățile trebuie să fie proactive, adică să anticipeze ceea ce trebuie să facă, pornind de la nivelul național, chiar regional.

Mobilitatea academică internațională a fost o altă idee exprimată la întâlnirea EUA.

Ultima zi a (sâmbătă, 21 martie) fost destinată discuțiilor extinderii „procesului Bologna” dincolo de granițele Europei, împreună cu participanți de pe alte continente. Aceste întâlniri sunt importante pentru rectorii universităților. „Noi trebuie să fim informați, direct de la sursă, despre direcțiile pe care le ia învățământul european. Este important ca aceste preocupări să fie comunicate și, în măsura posibilului, aplicate.”, a conchis prof.univ.dr. Cornel Haranguș.

D.C.

30% din tinerii UE au absolvit o facultate. România, cu 17 %, pe penultimul loc la procente

30% din tinerii Uniunii Europene cu vârste între 25-34 de ani au studii superioare, arată un raport publicat, recent, de Comisia Europeană, cu ocazia Conferinței Ministeriale privind Procesul de la Bologna, organizată în Belgia la Leuven și Louvain-la-Neuve, în perioada 28-29 aprilie. La nivelul fiecărei țări membre, cel mai mic procentaj de tineri care au absolvit o facultate îl are Cehia (16%), urmată de România (17%), în fruntea listei figurând țări precum Cipru (47%) și Irlanda (44%).

Potrivit raportului, proporția cetățenilor din cele 27 de țări membre care au absolvit studii superioare a crescut constant între generații. Astfel, în 2007, 30% din tinerii cu vârste între 25-35 de ani au absolvit o facultate, prin comparație cu un procent de 25% al celor cu vârste între 35-44 de ani și 19% al celor cu vârste între 45-64 de ani.

Dacă la ultima categorie de vârstă numărul bărbaților cu studii superioare este mai mare decât al femeilor (21% vs. 18%), femeile preiau conducerea în cazul celorlalte două grupe de vârstă mai tinere: un procent relativ egal – 25% pentru femei și 24% pentru bărbați, în cazul grupei de vârstă mijlocii, pentru ca diferența să crească simțitor în favoarea femeilor la grupa de vârstă cea mai tânără – 34% femei vs. 26% bărbați.

Calculat la nivelul fiecărei țări membre în parte, procentul cel mai mare de tineri între 25-34 de ani care au studii superioare îl deține Cipru (47%), urmat de Irlanda (44%), Franța (42%), Belgia (41%), Danemarca și Suedia cu 40%, în timp ce valorile cele mai mici au fost găsite în Cehia (16%), urmată în ordine crescătoare de România (17%), Slovacia (18%), Italia și Austria, amândouă cu 19%.

Raportul mai arată că statutul educațional al părinților a influențat semnificativ nivelul de studii al copiilor.

Mobilitatea studenților în UE

În 2006, 2,6% din studenții originari dintr-o țară membră UE (studiul include și România și Bulgaria) și-au făcut studiile într-o țară europeană, alta decât țara lor de origine. Cei mai mulți studenți dornici să învețe peste graniță a avut Cipru (78,7%). La o mare distanță s-au situat: Malta (10,6%), Slovacia (9,5%) și Bulgaria (8,9%), în timp ce valorile cele mai mici le-au avut Marea Britanie (0,5%), Spania (1,2%), Italia și Ungaria (ambele cu 1,3%) și Polonia (1,4%). România a înregistrat un procent de 2,1%.

În ce privește țările care au atras cei mai mulți studenți străini în 2006, Marea Britanie se află pe primul loc cu 18,3%, urmată de Austria (15,6%), Franța (14,6%), Belgia (14,3%), Germania și Suedia (ambele cu 12,8%), cele mai mici procente fiind înregistrate în Polonia (0,5%), Lituania (0,8%) și Slovacia (0,9%).

(Sursa: CE)

Târgurile educaționale - calea directă de informare a liceenilor și studenților

După ediția 2009 a "Romanian International Master & MBA Exhibition", ce a avut loc la București în 12 martie, caravana „Romanian International University Fair” a plecat la drum. După „stațiile” București (14-15 martie) și Iași (17 martie), ea a ajuns joi, 19 martie, și în capitala Banatului.

Cea de-a cincea ediție a RIUF (cel mai important eveniment de informare și interacțiune dedicat tinerilor români interesați de studii universitare și post-universitare internaționale), găzduită de Centrul Regional de Afaceri al Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Timișoara, a oferit celor peste 100 de instituții universitare din 17 țări (Austria, Belgia, Camerun, Danemarca, Elveția, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Italia, Marea Britanie, Monaco, Norvegia, Olanda, SUA, Ungaria și, bineînțeles, România) posibilitatea de a-și prezenta oferta educațională (programe de studii universitare, masterat și doctorat sau programe de MBA) miilor de elevi și studenți doritori de informații.

În paralel cu expoziția propriuzisă, s-au desfășurat o serie de evenimente conexe: seminarii, workshop-uri, sesiuni de informare, conferințe și dezbateri. Un punct extrem de atractiv al programului RIUF s-a dovedit a fi „Spot Admission” (admiterile pe loc). Cu acest prilej, tinerii au putut afla operativ dacă au fost admiși într-o universitate internațională: în urma unei înscrieri

prealabile, vizitatorii au putut participa la cursa pentru una dintre cele două burse integrale oferite la Târg.

Ca urmare a succesului înregistrat la ediția de anul trecut, organizatorii au atras, alături de cele mai importante instituții de învățământ superior din vestul țării, un număr mare de universități internaționale pentru a-și prezenta ofertele academice și programele de studii specifice. De asemenea, au fost prezente la eveniment organizații studențești și companii ce facilitează obținerea de burse și acces la programe internaționale de studiu.

Sfaturi de la organizatori

Pentru elevii și studenții aflați, încă, în căutare de burse și admiteri la cele mai bune universități din țară și din străinătate, reproducem, mai jos, câteva fragmente din „Ghidul de utilizare” a ceea ce înseamnă „Romanian International Master & MBA Exhibition” și „Romanian International University Fair”. Poate vă vor fi utile la edițiile viitoare...

Într-un cadru inedit, unde ai la dispoziție cei mai buni consilieri educaționali și reprezentanți ai universităților sau școlilor de MBA la care îți dorești să aplici, evenimentele RIUF îți oferă răspunsuri la întrebările personale despre studiile universitare, de master sau MBA și oportunitățile pe care le obții după întoarcerea în țară, alternative educaționale, soluții pentru problemele individuale din cadrul procesului de aplicație,

sfaturi din partea unor specialiști în educația internațională post-universitară, dialoguri cu absolvenți ai acestor instituții, surse de finanțare și burse pentru programe de studii universitare și post-universitare. Pentru a fi primul la startul pentru specializarea pe care ți-o dorești, iată câteva sfaturi:

- Gândește-te la țările în care ți-ar plăcea să studiezi/trăiești/muncești;
- Gândește-te la domeniile în care ți-ar place să te specializezi;
- Explorează lista expozanților prezenți din fiecare țară;
- Selectează câțiva care te interesează foarte mult (3-5), câțiva cu care ar fi bine să vorbești (5-10) și câțiva cu care o să vorbești dacă îți va permite timpul (5-10);
- Mergi pe site-urile lor (găsești linkuri pe www.rimme.educativa.ro și www.riuf.ro) și explorează ofertele academice;
- Află mai multe despre procedurile de admitere, taxele de școlarizare și sursele de finanțare propuse de programele respective;
- Fă-ți o listă cu întrebările (generale/specifice fiecărui program) la care nu găsești răspunsuri multumitoare pe site-uri;
- Pentru RIMME: înscrie-te online la concursurile cu premii în burse de master și MBA (în valoare de peste 50.000 euro!) oferite de expozanți;
- Pentru RIUF: Dacă vrei să știi pe loc dacă ești admis la o universitate internațională, înscrie-te

pentru „Spot Admission”; trimite un eseu scris de tine și formularul de aplicare (poate fi descărcat de pe www.riuf.ro) la adresa edmodo@educativa.ro;

- Explorează lista seminariilor și prezentărilor cu tematică educațională; alege-ți câteva dintre cele la care ai vrea să participi și încearcă să fi printre primii care se înregistrează - vizitatorii înregistrați au acces cu prioritate;
- Fă-ți un program al zilei de vizită: ia în calcul 5-15 minute per expozant cu care vrei să stai de vorbă, durata seminariilor la care vrei să participi, plus încă 1-2 ore pe care o să le petreci explorând oportunitățile pe care nu te aștepti să le găsești la eveniment;
- Ar fi bine să ai la tine câteva copii ale CV-ului tău actualizat. RIMME și RIUF sunt evenimente educaționale organizate de EDUCATIVA - un grup de organizații non-guvernamentale și companii ce dezvoltă produse și servicii educaționale menite a sprijini tinerii români în identificarea și fructificarea oportunităților de dezvoltare personală.

Universitatea TIBISCUS din Timișoara

Standul Universității TIBISCUS a fost asaltat de vizitatorii interesați de condițiile de studiu asigurate la Timișoara. Absolvenții de liceu pot opta pentru formarea în următoarele domenii: Jurnalism, Comunicare și Limbi moderne; Calculatoare și Informatică Aplicată; Design; Drept și

Administrație Publică; Științe Economice. Pentru absolvenții de învățământ superior, se organizează studii de licență și studii masterale.

Reprezentantul Universității timișorene, Vasile Gherheș, ne-a declarat: „Cred că atmosfera este cea care face distincția între TIBISCUS și celelalte universități. Avem o atmosferă caldă, prietenoasă, cadre didactice tinere, avem planuri de învățământ mai bune decât alte universități și credem că acestea reprezintă un atu. Venind și din alte județe, nu toți cei care au fost la târg cunosc întreaga noastră ofertă educațională, scopul vizitei fiind unul de informare. Sperăm să-i fi convins, prin materialele de promovare, astfel încât în vară să avem un număr mare de înscriși.”

Universitatea TIBISCUS asigură: cadre didactice de specialitate pentru toate programele sale; condiții optime de studiu; facilități pentru persoanele care lucrează în paralel cu pregătirea profesională; eșalonarea taxei anuale pe patru rate; susținere pentru studenții care participă la taberele de vară tematice TIBISCUS; club sportiv, presă proprie (Radio Campus și ziarul TIBISCUS). Pentru informații suplimentare, elevii interesați pot accesa site-ul www.tibiscus.ro.

Rodica M. MORARIU,
Ramona BRADU, Laura CAZACU,
Laurențiu LUPESCU

Conferință în Ucraina

Două cadre didactice de la Universitatea „Tibiscus”, conf.dr. Dan Lacrămă și conf.dr. Tiberiu Karnyanszky, au participat la o conferință în Ucraina, în luna martie. Conferința a avut loc trei zile, cu o sesiune plenară, la care au fost câteva prezentări, una dintre acestea fiind a conf.dr. Dan Lacrămă, intitulată „Trecutul, prezentul și viitorul învățământului românesc”. „N-am încercat să fiu lăudăros, am fost sincer, le-am spus care sunt problemele, dar și cu ce ne putem mândri, am vorbit despre învățământul particular și le-am explicat avantajele pe care le-a avut învățământul românesc înainte de aderarea la Uniunea Europeană și actualmente”, a spus conf.dr. Dan Lacrămă. Este o universitate relativ tânără, are un an mai puțin decât a noastră, creată pe structura unui vechi centru de instruire și specializare pentru personalul din minele de

uraniu. Institutul din Zovti Vody are specializări de științe economice, în principal, dar are și departamente de calculatoare și limbi străine. Universitatea ucraineană are un număr destul de mare de relații internaționale, dar nu parteneriate finanțate, ci legături interpersonale, așa că își doresc parteneriate cu finanțare europeană la care Ucraina are acces, ca țară vecină a UE. Studenții de acolo, pentru care ideea de universitate particulară era complet nouă, au fost foarte interesați să afle amănunte despre România și despre Universitatea „Tibiscus” (modalitatea de funcționare, nivelul taxelor etc.) „Cadrele didactice de acolo mi s-au părut de o ținută științifică absolut impecabilă, am fost chiar impresionat de calitatea prezentărilor și de temele abordate, dintre care unele erau la nivel de cercetări fundamentale.”

„Am avut dificultăți cu limba, pentru că acolo *lingua franca* e rusa”. „Din păcate, Ucraina traversează o criză și economică și politică și energetică destul de accentuată”. Participanții fost de la principalele universități din Ucraina, dar și din Rusia, alte țări foste sovietice, Polonia și România. Ucraina are multe din problemele pe care le-a avut și România la începutul anilor '90: peste 90% din economie este de stat, există o polarizare politică puternică (tabăra pro-rusă și cea pro-occidentală). „Sincer, m-am bucurat, văzând ce e acolo și amintindu-mi cum a fost la noi, că am depășit această etapă.”, a mai spus conf.dr. Dan Lacrămă.

D.C.

Simpozioane la „Tibiscus”

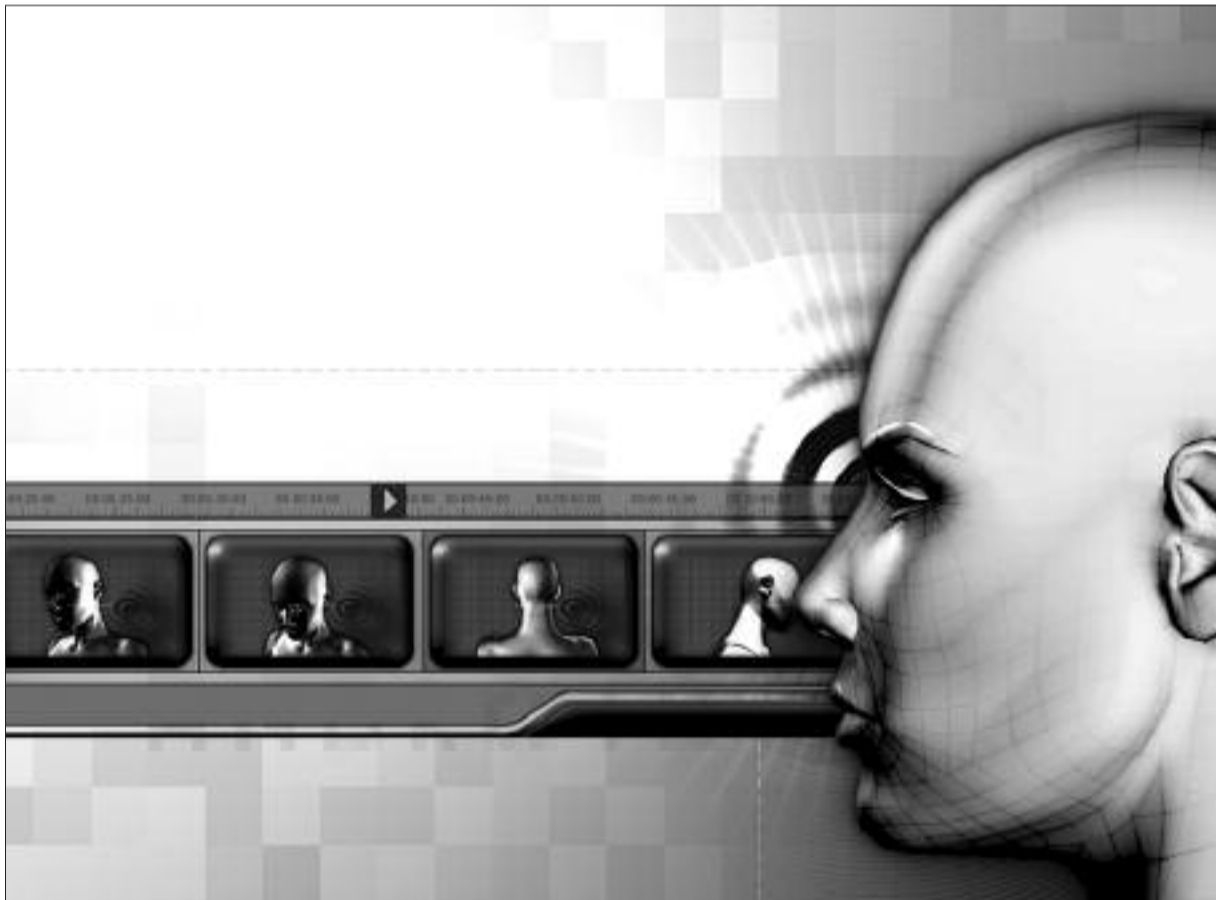
SOCIETATEA CUNOAȘTERII ÎN SPAȚIUL EUROPEI UNITE 2009

Facultatea de Științe Economice a Universității „Tibiscus” și Centrul de Cercetări Fundamentale și Aplicative în Economie a organizat, în perioada 29-30 mai, a treia ediție a Simpozionului Internațional „Societatea Cunoașterii în Spațiul Europei Unite”, la Centrul Regional de Afaceri Timișoara. Tematicile simpozionului au fost:

- Afaceri internaționale și integrare europeană
- Statistică și matematici aplicate în economie
- Dezvoltarea și promovarea afacerilor
- Sisteme informatice în economie
- Contabilitatea și finanțele organizațiilor
- Dezvoltare durabilă și protecția mediului

„CERCETĂRI ȘI APLICAȚII ÎN PSIHLOGIE” 2009

Facultatea de Psihologie a Universității „Tibiscus”, împreună cu Centrul de Reeducare Buziaș, Administrația Națională a Penitenciarelor, a organizat cea de-a XVIII-a ediție a Simpozionului

Internațional „Cercetări și Aplicații în Psihologie” 2009, manifestare intitulată „Teoretic și aplicativ în cercetarea psihologică”. Manifestarea s-a desfășurat în stațiunea Buziaș, în perioada 24-25 aprilie 2009 și s-a adresat specialiștilor și studenților cu cercetări în domeniul științelor socio-umane, dar și celor care doresc să audieze lucrările simpozionului.

Programul simpozionului a inclus opt secțiuni:

- Psihologia sănătății
- Psihoterapie
- Psihologia educației
- Psihologie organizațională
- Psihocriminologie
- Varia
- Poster
- Workshop

ACTUALITĂȚI ȘI PERSPECTIVE ÎN HARD ȘI SOFT

Facultatea de Calculatoare și Informatică Aplicată a Universității „Tibiscus” a organizat a V-a ediție a Simpozionului Internațional „Actualități și perspective în hard și soft”, în perioada 28-29 mai 2009. Simpozionul s-a desfășura la sediul

Universității „Tibiscus”, Facultatea de Calculatoare și Informatică Aplicată, str. Lascăr Catargiu nr. 4-6 etaj II.

Secțiunile simpozionului au fost:

- Algoritmi & Complexitate,
- Calcul numeric,
- Fundamentele programării,
- Grafică & Multimedia,
- Informatică economică,
- Informatică medicală,
- Inginerie Hard & Soft,
- Sisteme de operare,
- Societatea informațională.

SIMPOZIONUL JURNALISM ȘI COMUNICARE

Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Limbi Moderne a Universității „Tibiscus” a organizat, în 22 mai, Simpozionul Jurnalism și Comunicare cu tema „Noile Media și Omul Digital”, la sediul facultății, str. Lascăr Catargiu nr. 4-6 etaj IV.

Sesiunea de comunicări, care a avut loc în cadrul Zilelor Academice Timișene a inclus 13 lucrări care abordează din diverse perspective tematica noilor media.

P.G.

METAFIZICA ȘI ACCESUL LA REALITATE

COGITO

Cornel Haranguș

Partea mitică a dialogurilor lui Platon a fost considerată de către Hegel un mod impropriu de expunere a filosofiei. Pentru gânditorul german expunerea acesteia trebuia să fie cea conceptuală, capabilă să redea gândirea în modalitatea ei proprie. Și, într-adevăr, în opera lui Hegel găsim puține exemple sau descinderi în lumea realului, prin care să ne facă mai ușor de înțeles sensurile complicate sale filosofiei. Iar modalitatea literară de expunere a filosofiei trebuie, în general, să fie evitată. Postmodernismul și ceea ce a urmat după acesta în filosofia europeană s-au îndepărtat critic de filosofia tradițională și de modernitate, inclusiv de modul de expunere al acesteia, propriu, mai ales, filosofiei clasice germane.

În România – dar și în alte zone culturale ale Europei, generațiile mai tinere de filosofi teoretizează apropierea filosofiei de literatură, de conținutul mai concret al acesteia și de forma aparent mai atractivă care o caracterizează. Putem fi de acord cu ideea că filosofia a fost și este un centaur¹ în sensul precis că înțelepciunea a avut întotdeauna nevoie de un corp cu care să se plimbe în lume, ea fiind altfel neputincioasă. Dacă definim filosofia ca pe o cultivare a Eului în vederea adaptării lui la lume și la viață, adică în vederea obținerii înțelepciunii, atunci putem spune că până la Socrate și Platon s-au născut toate sau aproape toate modelele de centauri filosofici pentru că „înțep-

ciunea” a fost purtată de reflecțiile moral-politice ale înțelepților, de logica sofistilor, de ontologia filosofilor naturii (Anaximene, Anaxagoras, Heraclit, Democrit). Socrate și Platon au reconfigurat centaurul filosofic, punând rațiunea ca instrument de achiziție și cunoașterea în calitate de corp-vehicul. Acest lucru a rămas aproximativ la fel până în Evul Mediu când sufletul a devenit instrument, iar credința în Dumnezeu și teologia – trupul. Cunoașterea a fost prefigurată drept corp al centaurilor încă de logica lui Aristotel – aceasta fiind atât exercițiul nemijlocit al reținerii, cât și instrument al cunoașterii, apropiată genetic de cunoașterea însăși. Cunoaștere ivită sub forma ontologiei sale (metafizica), cât și sub forma științelor, realizate (fizice, biologice) sau prefigurate. Germenele centaurului filosofic medieval este și el prezent în onto-teologia aristotelică.

Epoca Renașterii și cea modernă au fost acelea care au creat însă, în mod complet, filosofia bazată pe știință – noul centaur. Acesta a supraviețuit până la începuturile postmodernismului, până la Nietzsche, care îl respinge, cerând imperativ ca filosofia să se bazeze pe viață, așa cum a fost cazul în epoca presocratică. Înțelepciunea, care este filosofia, suprimă prin Nietzsche corpul centaurului filosofic, știința – corp care ca și celelalte, avea menirea de a fi instrumentul de contact cu realitatea obiectivă – și vrea să se avânte direct în vâltoarea

realității. Viața, nu cunoașterea rațională, nu credința și teologia, nu știința, este aceea care trebuie să instruiască Eul. Sursele filosofiei ca înțelepciune au fost întotdeauna înafara înțelepciunii însăși care, ca atare, este ceva gol. Înțelepciunea nu poate fi anistorică, decât dacă ea este ceva fără conținut, iar ca istorică, ea își dobândește conținutul de la ceva ivit istoric, așa cum am arătat. Pot fi indicate și alte componente centaure ale filosofiei decât cele de până acum. Cu rol episodic pot fi amintite istoria și psihologia, de altfel încadrabile în corpul științei. Astăzi un asemenea rol este pretins de literatură. Literatura, ca fenomenologie compozită a vieții ar fi un vehicul mai potrivit pentru înțelepciunea numită filosofie. Descriptivismul fenomenologic al literaturii, nu neapărat realist, (care este o formulă restrictivă a puterilor imaginației) ar fi, chiar este, mai aproape de tumultul viu al vieții spre care Nietzsche împingea filosofia.

Desigur, există culturi literaturocentrice, printre care cea română este astfel diagnosticată. De fapt, toate culturile europene care nu au ca dominantă filosofia, cum sunt cea engleză, franceză sau germană au înclinația spre literaturocentrism. Dar se pune întrebarea: în ce măsură literatura poate contacta cu părțile corporale ale centaurilor filosofiei mai vechi? De exemplu, cu ontologia, care poate fi considerată cunoaștere, între primele din corpusul filosofiei.

Ar fi relevant pentru tema noastră dacă mijloacele literare de expunere a ideilor filosofice se pot conexează intim cu ceea ce a fost considerat a fi propriu filosofiei, filosofiei tradiționale. Ar însemna acest lucru faptul că literatura poate prelua sarcinile corpului centauresc mai vechi? Pentru a surprinde acest lucru ne vom întoarce la expunerea literară a filosofiei, cea dezavuată de Hegel, la miturile filosofice. Ne vom folosi de ceea ce spune Martin Heidegger despre mitul peșterii în lucrarea sa *Doctrina lui Platon despre adevăr*. Heidegger spune explicit că propune o altă interpretare a semnificației mitului decât cea pe care i-a dat-o Platon. „Platon, scrie Heidegger, spune cât se poate de limpede că mitul peșterii este chemat să ilustreze esența 'formării'. Dimpotrivă, interpretarea mitului pe care o încercăm își propune să trimită la 'doctrina' platoniciană despre adevăr”². Nu voi expune toate momentele cheie ale interpretării lui Heidegger. Dar el afirmă clar că mitul peșterii vorbește despre esența adevărului³, iar în gândirea occidentală acesta este *adequatio intellectus et rei*. Pentru greci adevărul este „ceea ce a fost smuls prin luptă dintr-o stare-de-ascundere”⁴, experiență care trebuie înțeleasă ca experiență a lui *aletheia*, adică a stării de neascundere a ființării.⁵ Prin urmare, mitul peșterii comunică o experiență care ne duce la ființare în limbajul nostru comun, la realitate. Dar la Platon, ne spune Heidegger, lucrurile se

complică. Experiența peșterii duce mintea noastră spre Idee. Adevărul nu mai este ca stare-de-ascundere, trăsătura fundamentală a ființei însăși, ci el este, odată devenit corectitudine, ca urmare a supunerii sale la Idee, semnul distinctiv al cunoașterii ființării.⁶ Iar această filosofie, care începe abia cu Platon, s-a numit mai târziu „metafizică”. Realitatea la care ea ne deschide accesul nu este însă cea obișnuită, accesibilă simțurilor trupești. Realitatea acesteia este ceva suprasensibil, până la urmă divinul.

Dar experiența comunicată de mitul peșterii este nu numai a adevărului și a modificării esenței lui, ci și una a formării omului. De aceea, metafizica angajată de acest mit este și începutul „umanismului”. Concluzia pe care o tragem este că mijloacele literare de expunere ale filosofiei pot ajunge la elementele esențiale ale filosofiei sau metafizicii, putând fi o deschidere spre real.

1 Ciprian Vălcan, *Filosofia pe înțeleptul centaurilor*, Cluj-Napoca, Editura Napoca-Star, 2008.

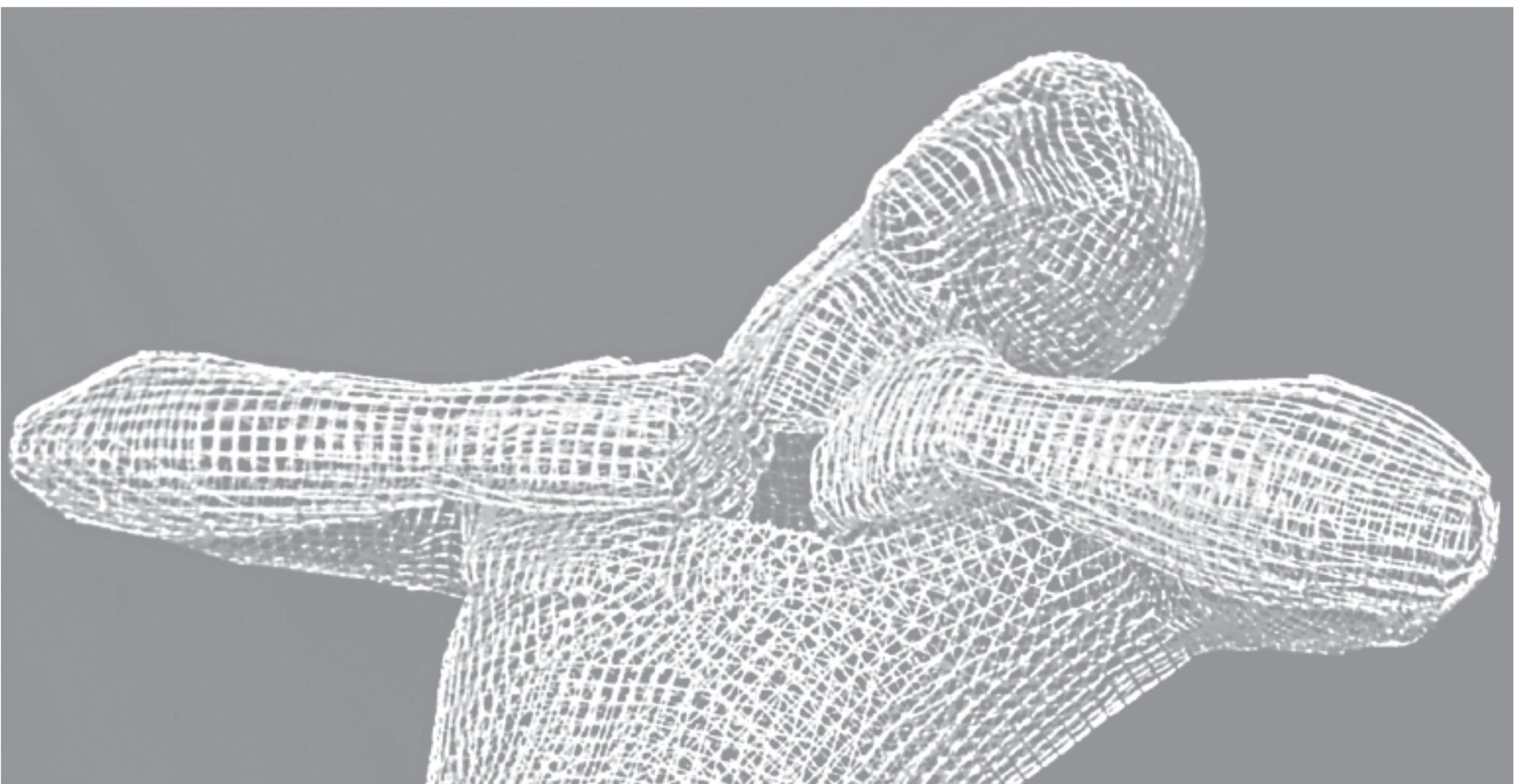
2 Martin Heidegger, *Doctrina lui Platon despre adevăr în Repere pe drumul gândirii*, București, Editura politică, 1988, p. 183.

3 *Ibidem*, p. 184.

4 *Ibidem*, p. 188.

5 *Ibidem*, p. 189.

6 *Ibidem*, p. 198.

argonautii

Nr. 2 (71) • Supliment cultural • Coordonator: Adrian Dinu Rachieru

EDITORIAL

DE CE „CULTURA MEDIA”?

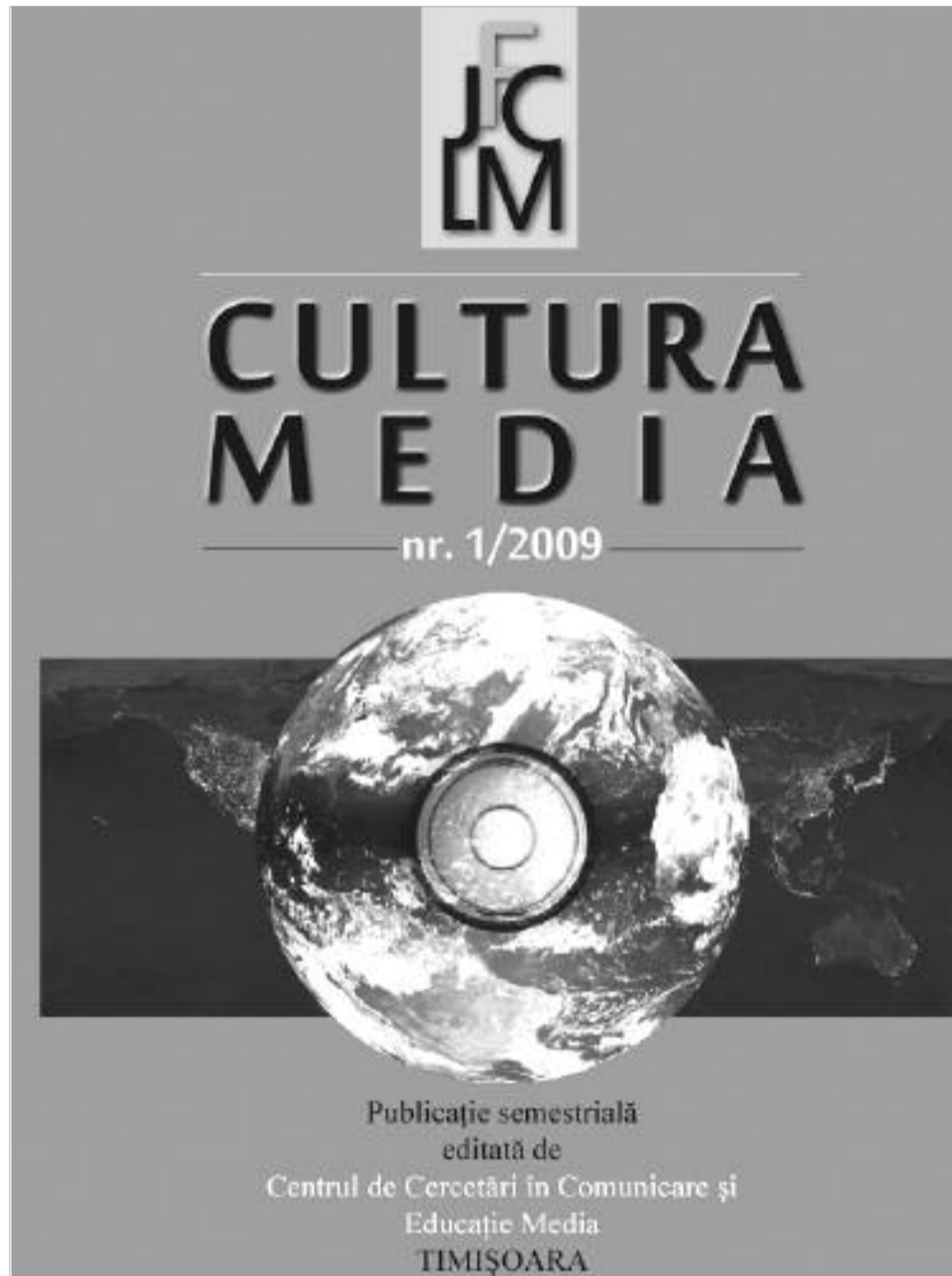
„Devenim ceea ce percepem”

(M. McLuhan)

În pofida fragmentarismului postmodern, întreținând relativismul cultural și agitația entropică, lumea de azi, *interconectată*, a devenit un angrenaj planetar. Paradoxul e că *mondializarea mediată* la care asistăm (anunțată cu voioșie de cohorta analiștilor), „beneficiind” de o frenetică exploatare comercială nu iese din ceea ce John B. Thompson numea, acuzator, „miopia prezentului”. Din păcate, responsabilitatea globală, conștiința acută a interdependențelor se însoțesc cu „golirea etică a vieții publice”, cu deșertificarea morală. Motiv de a crede că renașterea gândirii critice e cu puțință. Și, neîndoindu-ne, presant-necesară.

Iată, așadar, că proiectul unei noi civilizații, depășind „senilizarea societății industriale” se dovedește traumatizant. *Alienarea prin consum*, vizând „luarea în posesie totală a fiecărui individ” nu e o jonglerie ideologică; din păcate, o mitologie simplistă (conducând la re-infantilizarea publicurilor) câștigă teren anunțând ivirea unui „totalitarism perfid” (Zinoviev). Sau a unui *super-colonialism* în care civilizația surclasează cultura, având în *mass-culture* un agent de o agresivitate infailibilă. Divertismentul a devenit *supra-ideologia* vremurilor noastre. Iar invazia produselor populare, ținând de o ideologie nivelatoare, consumeristă, stârnește îngrijorare. Voci alarmate denunță, în acest comerț electronic global, riscul pierderii identității în jocul mondial dar și „prăpastia digitală”, ignorată cu seninătate de „poetii globalismului” (A. Toffler). Indiscutabil, interesul pentru „depreșiunea viitorului” nu poate fi mimat iresponsabil; iar egoismul „de generație” se cuvine eliminat. Fiindcă starea de *eco-spasm* este mai mult decât o problemă economică; ea anunță nu doar prăbușirea civilizației industriale ci chiar probabilitatea încheierii aventurii umane. Dar sub stindardul *revoluției consumeriste*, corul globalizant ne sugerează că această *cultură media* este, fatalmente, „destinul și ambientul nostru”. *Reorientarea senzorială* pe care o profetea, în 1962, un McLuhan (apostolul erei electronice fluturând metafora satului planetar), ascunde însă uriașe riscuri. Fiindcă *noul tribalism*, manifest într-o lume „mai mică”, agravându-și asimetriile, de o formidabilă mobilitate, impunând o altă percepție spațio-temporală este un *tribalism anomic*. Iar generalizarea unor stiluri de viață și modele culturale având ca vehicul (tăvălug nivelator) tocmai stigmatizata cultură media sărăcește lumea prin uniformizare. Ne putem oare împotrivi rețelelor globale de producție, de consum și de comunicare?

Existența mediatică este noul mod de viață. *Expunerea la mass-media* a devenit o necesitate, fiecare dintre noi asigurându-și, astfel, porția cotidiană de informație. Alertă, superficială, totalizantă, cronofagă, această cultură a imaginii ne remodelează. De un recunoscut impact, cu certe sau bănuite efecte manipulatorii, ea s-a instituit ca o nouă *forma mentis*. O putem refuza? Complexul mediatic (devenit „religie”) impune dogma imediatului. Reactivă și emotivă, această cultură naște „o dependență puternic contradictorie”, cu indiscutabile câștiguri și grave pierderi. Ne raportăm la real prin intermediul imaginii; „efectul de real”, s-a observat, este o descriere cu rol prescriptiv. Dependența întreținută prin această branșare nu înseamnă

nă o existență pleneră după cum, plonjând în lumea ficțională (noua „realitate”), acuzăm stressul de adaptare, un deficit de viață care, în spațiul public, se manifestă prin *dezinteres*.

O astfel de cultură încurajează consumismul și conformismul, nu civismul. Accelerarea istoriei, bombardamentul informațional, tirania fantasmelor publicitare, ritmul epuizant și comportamentul inercial atențază asupra sistemului „imunitar” al individului. Mai este posibilă decuplarea?

Transfigurarea mediatică a lumii cere imperios o înțelegere „îmbunătățită”, evidențiind efectele sociale copleșitoare. Revoluția digitală, video-cultura, „colonizarea” timpului liber, modificarea ideii de fericire prin consumerism, hedonismul permisiv și atrofierea civismului, fractura generaționistă nasc un șir de reacții de o gravitate fără precedent, unele chiar în sfera patologicului. Imageria socio-comercială în „civilizația destinderii” generează un „consum pervertit” (J. K. Galbraith), omogenizant și alienant, un contagios stil de viață, o cultură a seducției, mediocră și uniformizatoare. Comportamentul *zapping*, valorizarea principiului plăcerii ne fac captivii industriei divertismentului, a culturii media cu certă disfuncție narcotizatoare. Un (alt) *modus vivendi*, pe suport mediatic, de audiență planetară, ia locul realității. *Homo zappiens*, anesteziat, devenit client mondial (*world customer*) e

prins în această rețea de imagini cultivând un „ritual fantasmatic”, alunecând în show și căzând în derizoriu. Prin „zapare”, cercetând lumea (*McLumea*) prin ecranul TV alungăm tocmai spiritul critic, ne dispensăm de o analiză lucidă, pierdem simțul realității. N-ar fi vorba de un criticism nostalgic, edulcorat, activat de temerile care ne împresoară sufocant ci de o eficientă **pedagogie media**, avertizând asupra abundenței viselor publicitare în era opulenței informaționale, paralizând tocmai spiritul reflexiv. Inventând inflaționar nevoi pe ruta informativ-persuasiv-afectiv, publicitatea (un *supra-medium*, cum s-a spus) rămâne indicatorul acestor spectaculoase mutații, de o alertețe fără precedent și cu un uriaș „potențial de influențare”. Lungă vreme doar o practică, fără fundament teoretic, ea a devenit dintr-un instrument strict economic o „școală socială de consum”, scria B. Cathelat, lansând torențial, în flux continuu, „mesaje de civilizare”, schimbând reperele, percepția, perspectivele asupra lumii. Ca vehicul, ea impune stiluri de viață.

Într-o epocă fluidă, singurul sens globalizant pare a fi tocmai *uniformizarea consumului*. „Prinsă” în năvodul rețelelor informatice, tehnice, financiare și comunicaționale, omenirea a conștientizat *puterea mass-media*. Or, producția de mesaje a devenit o adevărată industrie culturală. Să aibă ea doar un rol narcotizant, înțelegând că ceea ce ni se

oferă sub eticheta de cultură de masă (pentru mase) funcționează ca sistem propriu, nu doar cumulând efectele mijloacelor de informare? Oricum, dacă media au remodelat societatea și sensibilitatea generațiilor, transformând comunicarea într-un „fenomen de civilizație totală” și celelalte canale se redefinesc brutal în raport cu televiziunea. Fiindcă **dictatura audiovizualului** în societatea mediatică, în păienjeniișul multimedial, este o evidență, sfidând diatribele antitehnologice; saltul de la *logocentrism* la *imagocentrism* înseamnă accesul la un limbaj universal, placat, e drept, pe fundamentalismul pieței. Leo Bogart, încă în 1956 (v. *The Age of Television*), avertiza că expansiunea TV (teletropismul) înseamnă și invazia culturii „de mijloc”. Microbul TV generalizează „sindromul de duminică” (J. Friedman) și ne invită în societatea „de spectacol” (Guy Debord). Or, spectacolul mediatic, sub aparența omogenizării, ne condamnă la sedentarizare. Și să nu uităm, TV (văzută de unii ca drog) este un medium prin excelență nonselectiv (Noelle-Neumann). Iar mass-media trebuie înțelese ca „mediator universal” (Edgar Morin), „prescriind” lumea de azi.

Dependența de media (cronofagie, desocializare) încurajează, sub presiunea pieței, și o erodare a identității. Paradoxal, omul-masă, supus unor standarde fluctuante are libertatea de a se re-crea, de a-și defini multiplicitatea, subjugat de noii idoli propuși frenetic și înlocuiți rapid de *star-system* (imagine, stil). Bineînțeles, în acest caz, auto-definirea identitară este doar sclava aparențelor; rata de atracție nu vizează o structură stabilă ci un construct mediatic, supus – dincolo de stereotipurile de gen – capriciilor modei, ștergând periculos distincția dintre realitate și imaginea mediatică, alimentând frustrări și o cultură a sinelui eșuând în egoism și pasivism. Întrebarea e dacă în fața expansiunii câmpului publicitar (lumea *on-line* spulberând barierele geografice și asigurând recepționarea instantanee) mulțimea consumatorilor blazați are forța de a se opune cumva, folosind „scutul anti-reclamă”. Doar telecomanda și, de dorit, *educația publicitară* sunt argumentele „de putere” în relația cu media. Sub invazia calupurilor publicitare (publicitatea „funcționând” ca afrodisiac, flatând clientela), știind că viitorul *advertising-ului* (costuri, timp de expunere, segmente de piață) este pe Internet și, astfel, asaltul mediatic pare de nestăvilit, numai **gândirea critică** poate împiedica „violul maselor”. Este ea activă, vigilentă, eficientă? Autoapărarea presupune a rezista cu luciditate demersului „de inoculare”, deopotrivă logic și emoțional, convocând și resursele de ambiguitate. Manipularea exploatează lipsa de informare, folosește din plin arta de a convinge lăsând impresia libertății de acțiune și influențând, de fapt, opinii, atitudini, comportamente. Este vorba, așadar, de un discurs empatic, credibil, coerent și consecvent care mizează, în cazul publicității, pe seducție, adresată și zonei subliminalului. Chiar putem vorbi, îndreptățit, de o nouă îndoctrinare, modelând pulsuniile consumiste.

(continuare n pagina 9)

REDACȚIA

RODICA POP

DOI POEȚI TULCENI

În această primăvară, cu parfum macedon-skian și miros de roze rebele, am primit spre lectură două cărți care m-au fascinat. Ele vin din „spațiul cultural tulcean” și suntem de acord că o geografie literară românească nu le poate ignora. Cărțile sunt semnate de doi binecunoscuți scriitori tulceni: Penelopa mea, Poezia – Constantin Bejenaru și Elegii tulcene – Ion Tutunea-Hercinicul, nume destul de cunoscute în peisajul literar contemporan, voci ascultate în media tulceană, publicații în revistele culturale ale țării, prezenți în culegerile și antologiile editate în spațiul dobrogean.

Ne întâlnim în acest tip de lectură cu premisele unei metode canonizate de acum, cea a geografiei literare, în care apartenența la un spațiu cultural și așezarea într-un anumit context geo-politic furnizează posibile interpretări pentru textele literare (cf. Elena Crașovan).

Istoria noastră este condiționată de geografie. Împreună, adunați sub cupola încăpătoare a limbii române, în acest spațiu-punte, topind atâtea influențe, favorizând „adăugirile sufletești”, conservându-ne rădăcinile, desenăm o formidabilă hartă sufletească, răspunzând unei nevoi care vine din adâncuri: nevoia de identitate.

Am deschis cu emoție, pentru documentare, Dicționarul biobibliografic. Personală, semnat de Axenia Hoge, director executiv al Direcției Județene pentru Cultură și Patrimoniu Național Tulcea, apărut la Editura Ex Ponto, Constanța, 2000, care surprinde prin ineditul concepției și modul de structurare a vastului material investigat în județul Tulcea, din această zonă geografică aparținătoare marii culturi naționale.

Util mi-a fost acest instrument de lucru cu trimiteri precise la autorii mai sus amintiți.

*

Constantin Bejenaru este un nume destul de cunoscut în peisajul literar contemporan. De peste patru decenii Constantin Bejenaru publică în multe reviste cultural-literare ale țării, fiind prezent, în egală măsură, și în culegerile și antologiile editate în spațiul dobrogean (Inscripții de pe malul mării, Constanța 1965, Flori de mai, Constanța 1966; Amfore de august, Tulcea 1969, Orele Patriei, Tulcea 1972; Sub flamură de tricolor, Editura Militară, București, 1987). A debutat sub girul lui Miron Radu Paraschivescu în suplimentul „Povestea vorbeii” al revistei „Ramuri”. Totodată s-a impus și prin câștigarea a numeroase concursuri naționale, cunoscând astfel personalități marcante ale liricii românești, întreținând cu mulți dintre ei o eferescență corespondentă. A devenit un publicist cunoscut (colaborator, redactor, fondator el însuși al mai multor gazete) și o voce credibilă în mass-media tulceană.

Poetul a început cu un cântec optimist (Cântece de Dunăre și mare), a înotat îndelung într-o vale a plângerii (Sexe de cenușă, Muncile Poetului) și s-a apropiat de un liman al izbăvirii, marcat acut de singurătate (Penelopa mea, Poezia).

Natura devine cadrul frământărilor tensionate ale eului poetic, argumentate de interogațiile presupuse ori nerostite în întregime. Gândul grav răscolește întinderile nefârșite care ascund taine nedezlegate: „Crengile trec continuu/ Înflorindu-mi în piept/ Încât mă simt mistuit/ De neliniștea frunzelor/ Care se visează păsări/ În zboruri frânte!” (Neliniștea frunzelor), sau „Viespi de fum îmi înțepă ochii/ Scâlțați în zarea unui sărut.../ Salcie plângătoare mă răsfrâng/ În oglinzi de așteptare.../ Singur/ Cu greierii sufletului arși de tăcere/ Stau înșetat/ Adâncă brazdă-n biciuirea ploii”. (Așteptări) „Sunt asemeni Dunării.../ Nu mă întorc din drum/ Niciodată./ Cândva, mă voi opri totuși/ Cu meandre dese sau rare/ În Marea cea mare!” (Autoportret) Atent la ritmurile propriului eu, obsedat de

ținutul misterios luat în posesie, captiv iremediabil al cântecului de sirene al acestui spațiu edenic, Poetul se așază în mijlocul acestei tăceri aparente și filtrează eternitatea clipei.

Volumul Penelopa mea, Poezia (Editura Harvia, 2007) propune un poet deplin format, stăpân pe un arsenal de modalități estetice, conturate și încheiate. Poeziile se grupează în jurul temei preferate: Creația. Poezia este țărâmul făgăduit, căutat chinător o viață întreagă; poezia este și ancorarea la țărâm, ca un ultim loc sigur, înainte de marea plecare. Eroul homerice se întoarce, după ani de peregrinări în Ithaca lui, obosit și dornic de certitudini, lângă o Penelopă reală, simbol al idealului pur, în sfârșit tangibil (cf. Mihai Marinache).

Eul poetic răscolește stăruitor cuvântul a cărui sorginte este într-un strop din logosul universal. Într-un amplu Autoportret sexagenar, poetul cultivă biograficul și se redefiniște continuu, aureolat de „melancolia stelară”. Se definește drama eternă a omului-artist, se face apel la lecția clasicilor și la textele închinare lor și se mărturisește, o dată în plus, drama artistului autentic, înșingurat și însângerat, căutător lucid și plin de patos al sensurilor ultime ale existenței, salvarea venind dinspre Poezie, ultima Thule, iluzie și trecere „spre insula de veșnicie” (Al. Philippide)

Poezia, rămâne, pentru poetul nostru o forma mentis definitivă: „Penelopa mea, Poezia/ Este suprema puritate a conștiinței./ Peretele imaculat/ Pe care niște abile mâini/ De pețitori vicleni/ Proiectează un spectacol de umbre.”

*

Trecerea la al doilea poet tulcean în discuție o va face chiar Constantin Bejenaru, care-l definește ca un dar de la Dumnezeu pentru această „gură de rai” a României, poet stelar care navighează nestingherit în timpii și spațiile lumii.

Ion Tutunea – Hercinicul e un poet arat adânc de Poezie. Un poet care face parte din constelația divină a poezilor vizionari. Dintr-un străfund al ființei, al inimii exultă poezia sa profundă aducând în noul secol și

mileniu Frumusețe și Adevăr.

Sclipirea de genialitate a versurilor din volumul Elegii tulcene – drept mostră, cred că e de ajuns să vă ofer doar... Rogu-te Doamne mai condamnă-mă o dată la viață!... – cutremură ființa oricărui împătimit de arta exprimării sublimului având acces – ce modern sună acest cuvânt! – la unitatea primordială a lumii în sensul jungian al „inconștientului colectiv”. Doar la Nichita Stănescu am întâlnit o sublimare la fel de pură a cuvântului cotidian în Eternitatea Poeziei...

Este un personaj fantastic în spațiul nord-dobrogean. Chipul lui, amestec de asprime țărănească și de sfânt atonit este aproape în întregime cotoptit de o barbă deasă și sură. Nu are stare, vine mereu de undeva de la mănăstirile Dervent, Celic sau Căcoșu, sau pleacă undeva la Topolca Băclănești sau Sireasa. Ion Tutunea-Hercinicul este un fantast și un boem dintr-o rasă aflată din nefericire pe cale de dispariție.

Când își rostește Elegiile tulcene cu glas mesianic îmi place nu doar să-l ascult ci și să-i urmăresc gesturile, vrăjită atât de versuri cât și de fața-i hercinică și dârză.

Ion Tutunea-Hercinicul – un poet pe care ar trebui să-l citim cu atenție fără fanatism localist dar și fără spaimă și complicități europeniste.

Ion Tutunea-Hercinicul – un poet autentic în care clocotesc pasiunile, frustrările, umilințele, reveriile spațiului cultural – spiritual nord-dobrogean mai ales dar nu numai. Un spațiu cultural – spital puțin cunoscut în complexitatea și profunzimea lui.

Ion Tutunea-Hercinicul – un poet de excepție, înzestrat cu harul de-a face din lumi trecute sau prezente o tornadă fantastică de metafore.

A fost numit Prințul Metaforei de presa italiană. Un acut simț al metaforei de amplă respirație îl călăuzește pe Ion Tutunea în orchestrarea poemelor sale, expresii ale comunicării cu o natură, când răzvrătită, când feerică, tumultul acesteia traducându-se într-o scriitură ce mustește de cele mai nebanuite sensuri.

De la apariția sa pe scena literaturii despre Ion Tutunea-Hercinicul s-a scris mult și

deloc îndeajuns. Poetul fiind închis într-o carapace sau într-un bârlog (cum spunea Petru Țincoca în ziarul tulcean „Acum”) „își mocnește ideile de vagabond stelar, azvârlindu-le în sufletele noastre lava incendiatoare încărcată de erupții meteorice de mereu proaspete geniale uluitoare metafore ca într-un dans morganatic de scăpărătoare frenetice lumini...” A vorbi despre Ion Tutunea – Hercinicul – îl parafrazăm pe același talentat jurnalist Petru Țincoca – nu poți să-l cuprinzi chiar dacă ai face cheta de cuvinte tot nu ar fi de ajuns”, pentru că de la o poezie la alta el țâșnește surprinzător, mânuind și mânuind verbul cu o incredibilă dibăcie iar metaforele mereu vulcanice te uimesc nu numai prin prospețime ci și printr-o adâncime îndelung tâlcuită de parcă ar fi așezate ascultătoare încremenite în locul lor precum niște cărămizi stivuite una peste alta atât de solid sudate încât formează un templu miraculos în fața căruia rămâi interzis de o deplină satisfacție și sufletească alinare.

„El, Poetul, pășeste triumfător, dar încărcat de modestie își poartă coroana de spini din care sângerează fiecare cuvânt cu dulce și blândă amărăciune dar în același timp e și prinț și cerșetor în fața lui Dumnezeu...” cum afirma Mariano Teodorino.

Universul lui Ion Tutunea stă sub semnul nemărginirii: spațiile marine promit aventura, ținuturi îndepărtate ademenesc cu mirajul lor exotic. A împins actul poetic la extreme, ca existență și limbaj. Poetul este călătorul care traversează eternitatea și „Din geamătul cosmic” adună materia poeziei, compusă din ode, elegii, sonete. Poezia este, așadar, gnoză, cale de cunoaștere ce relevăază cititorului corespondențele dintre lumea reală și suprarealitate care îi dezvăluie prin simbol misterul. Un aer ermetic plutește aici, cufundarea în tenebre, noaptea de veghe, cele trei blazoane: Iubirea, Speranța, Credința, plutirea pe ape și insula, largul și poetul dau coerență imaginarului poetic.

Coborârea pe apele fluviului capătă valoarea unui rit de purificare, iar amurgul marin declanșează scufundarea în propriul suflet. Portretul femeii armonizează contrariile, amestecând sacral și profanul, păcatul și salvarea, binele și răul. Poezia și iubirea sunt ridicate la rangul unei religii. Prezentă tot timpul, tema călătoriilor dobândește sensuri alegorice. Se poate citi această „călătorie” și ca efort al spiritului demiurgic, tentat să-și creeze propriul univers. Exemplare, în sensul maximei aglomerări, sunt: „Din geamătul cosmic”, „Ușor precum suspinul”, „Precum o primăvară a pescărușilor”.

Ceea ce-l caracterizează pe Ion Tutunea este fidelitatea față de vocea interioară, unică și obsedantă. Poetul se autodefinește ca un reflexiv, un elegiac de factură modernă. Relevante pentru cele afirmate mai sus sunt versurile: „De pe fruntea mea bătrână / Secolele îmi atârnă...”; „Peste munții de tăcere/ Dincolo de noi și sferă/ Aburul negru ne cere...”; „Stau priponit de-o stea din Urșă Mare și trâmbețez bubuitor/ din creieri Vă încrețez ideile-mi turbate rebel fiind jeli/ de astre moarte Visat de sălcii înspăimântat de tremurul/ egretei prin trestii înșetate Călcăt de armăsari sălbatici...” (Cu spiritul împrumutat din Time); „Acesta-s eu mitraliat de gânduri/ țâșnit din scorburi movulii de zori/ cu marginile cârnii dezmembrate-n ceruri/ străfulgerat de dumnezeiești flori.../ chiar de mă vindeți eu tot charismatic/ vă voi zâmbi iertându-vă prostia/ și vă voi obloji cu duhul bălții/ din care îmi încep împărăția.../ Pe fruntea-mi înțepată-n spini de vise/ mai port un pinten de hercinic dor/ de vagabond stelar-cosmic Ulise/ crescut în așteptări sfâșietor/ certat de valuri monstruos de singur/ încoronat de lume drept nebun/ iartă-mă mamă că îți uit numele/ când mă sărută marea cu spumele/ ca orice soare Doamne iar... apun...” (Autoportret). Iată doi poeți care merită atenția noastră.

O INVITAȚIE LA MEDITAȚIE,

Colaborator statornic al editurii PACO (începând cu anul 2003), atacând cu dezinvoltură proza, eseistica și poezia (a se vedea *Poeme de dragoste*, 2009), Sorin Cerin e interesat și de specia aforismului. Două recente volume, *Revelații* (din 2008) și *Nemurire* (apărută în acest an, culegând 856 de aforisme), vin să probeze, inatacabil, constatarea noastră. De regulă, literatura sapiențială, cu o bogată tradiție la noi, exploatănd filonul folcloric ar rima, se știe, cu vârsta înțelepciunii. Iată că Sorin Cerin, nițel grăbit, purtând „țara în suflet”, un observator atent și un moralist neîngăduitor se încumetă să se apropie de astfel de „teme îndrăznețe” (nota cineva), dezvoltând – prin jocul nuanțării, încercuind prin formulări gnomiche, liricizate, cuvintele-cheie (orânduite alfabetic) – veritabile definiții (firește, concentrate), ispitit de „zâmbetul absolutului” (cum „numea” chiar autorul nostru *nemurirea*). Aceste mici poeme, revărsate în cascadă ar fi cerut, credem, o dură selecție; în absența filtrului critic volumele în discuție, oferind grupaje tem-

atice pe teme inhibante (precum viața, credința, absolutul, adevărul, Destinul ș.c.l.) prezintă inevitabile denivelări. Dar autorul are o explicație. Meditațiile d-sale sunt, de fapt, „revelații” încât „informația primită” e turnată în acest șir de cugetări livrate în flux. Interesat de viitorul omenirii, știind prea bine că „lumea suntem noi”, Sorin Cerin ar vrea să ne înțelegem „mai bine”. Un drum la Sfinxul din Bucegi, pregătind un film postat pe *Youtube* i-a „comandat” aceste *Revelații*, anunțând „sfârșitul unei lumi murdare”. Fiindcă, imaginându-și Apocalipsa, Sorin Cerin ne previne că data de 21 decembrie 2012 (conform „prezicerilor maya”) va marca o treaptă benefică pentru destinul speciei. Firește, zicerile d-sale se înscriu în acel „puzzle mai mare”, întronând o nouă dimensiune (ordine) spirituală. Cu o condiție însă: intrarea în Centura Fonică, schimbarea polilor magnetici, a pulsului Planetei și a calității timpului *cer* „înțelegerea acestor revelații”. Altminteri, vom constata (de vom mai apuca) că *deșertăciunea* – ne

previne autorul – este „unicul sens al acestei lumi”. Iar *cunoașterea* ar fi chiar „suspînul deșertăciunii”. Putem pensa, desigur, formulări citabile, chiar memorabile. Viața, de pildă, este „epopeea sufle-

tului”, viitorul ni se înfățișează ca „părințele morții”. În fine, părăsind *lumea țărânei* intrăm în spațiul virtual, în „eternitatea clipei” (ce ni s-a dat).

Este, negreșit, meritoriu acest interes (diluat poematic) pentru viitor, „în doliu” după mulți analiști, decretând „sfârșitul umanității”. Sorin Cerin, străin, totuși, de nostalgiile adamice, ne invită la o baie de optimism. Pledează, în vecinătatea unor experiențe extatice (bemolizate), pentru o înnoire spirituală, vibrând – în era internetică – la dezmărginirea sinelui. Chiar dacă jubilația ființială nu se prea potrivește cu asaltul posmodern, ambalat de furii negatoare. Fiindcă, reamintim, adevărata criză a epocii, bătuită de turboconsumerism și goană achizitivă, este *criza de omenie*. Cernute grijului, selectate cu parcimonie, „revelațiile” d-lui Cerin ar putea fi un îndreptar pentru însănătoșirea societății. Și o invitație la meditație.

ADRIAN DINU RACHIERU

(continuare din pagina 7)

Evident că ceea ce numim cultură mediatică se pliază noului stil comunicațional. Cultura de masă scapă de „poliția” gustului; și disprețul umanist al *inteligenței*, deplorând această invazie, nu poate fi un răspuns eficient. Aristocratismul și filistinismul „cultivaților” nu vor stăvilii această ofertă (izbitor subculturală!), inevitabil eclectică, cosmopolită prin vocație și planetară prin extin-

dere. „Rezistența” clasei intelectuale este o palidă replică iar îmbibarea societății postmoderne cu această *mass-culture* zdruncină autoritatea tradiției și ne transformă în sclavii futilităților, cultivând cu frenezie actualul și superficialul. Cultura de masă, observa cu decenii în urmă E. Morin este în imersiune istorică și sociologică. Ea dorește recunoașterea, validarea unui *standing* și se bucură de toate achizițiile tehnologice, fiind – din acest punct de vedere – evolutivă. Cultura de masă penetrează toate țesuturile organismului

social și spulberă orice graniță. În plus, ca „mediu cultural înșelător” (Douglas Kellner), *cultura media*, acoperind câmpul social (devenind chiar modul de a exista al societății) a provocat, prin depreciere, o mutație mentală. Ea propune noi valori și mitologii, acaparează un public întins și divers, supus – prin cinevizuine și frivolizare – unei deculturizării freatice și insidiosului conformism social. Într-o societate „condamnată” la divertisment, uitând vechiul îndemn ciceronian al „îngrijirii spiritului” (travaliul spiritului asupra lui

însuși), producția de obiecte ne sufocă. În absența **alfabetizării media**, a pedagogiei civice, a protecției educaționale riscăm să recădem în „barbarie”.

*

Avem, așadar, argumente îndestulătoare pentru a crede că o revistă precum **CULTURA MEDIA** este mai mult decât necesară. Iviță sub patronajul *Centrului de Studii în Comunicare și Educație media* și a *Facultății de Jurnalism, Comunicare și Limbi moderne*, publicația noastră sperăm să reziste și să se impună. Dacă publicul este neprevenit asupra influenței mass-media (și cam așa stau lucrurile; cine ne-ar putea contrazice?) și dacă „educația reduce pofta de televiziune” (cum sună o concluzie desprinsă din studiul *Evaluarea nivelului de competență în mass-media*, realizat de Agenția de Monitorizare a Presei – *ActiveWatch*), poate că și revista noastră (demarând modest, recunoaștem) va contribui la promovarea și dezvoltarea diverselor forme de educație media în România. În fond, avem nevoie de *cetățeni* activi, nu de armata *telespectatorilor* narcotizați, incapabili de a filtra critic oferta mediatică. „A doua colonizare” (cum numea E. Morin invazia cultură media, cucerind piața planetară, o cultură medie, de ventilație mentală, adresată omului mediu) conduce, inevitabil, la o hibridare subculturală în contextul fundamentalismului de piață. Or, „viața electronică” induce un civism atrofiat dacă nu reușim o **lectură critică** a textelor media. Dincolo de sonoritatea orwelliană a unor profeții (îmbelșugând scenariile apocaliptice), o întrebare rămâne deschisă, de neocolit: **cum se apără cetățeanul digital?** Să ne amintim că Timothy Leary, un guru al drogurilor în anii '60 rostea aceste cuvinte (e drept, mai încoace, mai aproape de noi): **computerele „crează mai multă dependență, decât heroina”**. Singura noastră șansă, protejându-ne „imunitatea”, se reazămă pe efortul educațional...

EVENIMENT EDITORIAL

ADRIAN DINU RACHIERU

O PREUMBLARE PRIN CERNĂUȚI

Un splendid album dedicat orașului Cernăuți, mereu „suntuos și enigmatic”, la șase secole de la prima atestare scrisă (grație *Privilegiului* comercial dat de Alexandru cel Bun la 8 octombrie 1408), gândit și înfăptuit de tandemul Alexandrina Cernov – Ilie Luceac, cu sprijinul artistului-fotograf Mihai Cratofil ne prilejuiește aceste bucurioase rânduri. Să adăugăm imediat că albumul *Cernăuți / Chernovtsy* (1408-2008), condensând șase secole de istorie bogată a apărut sub sigla editurii ICR (redactor: Mariana Avanu), în excelente condiții grafice. Bineînțeles, așezarea de la vadul Prutului, aflată la intersecția unor vechi drumuri comerciale a fost – ne preveenea, cu un alt prilej, Alexandrina Cernov – „de la bun început o localitate cosmopolită” (vezi *Glasul Bucovinei*, nr. 1/2008, p. 33). Se înțelege că târgul exista cu mult înaintea *Privilegiului*, figurând – cum ne informează o cronică rusească – pe lista orașelor „voloh”. Iar domnitorul moldav, oferind negustorilor lioveni acel *Privilegiu comercial* încheiat la Suceava îndreptătea vorbele de laudă așternute de Grigore Ureche în *Letopiseșul* său când scria despre voievod că „multe lucruri bune au început a face în țară”.

Alături de alte târguri moldovenești medievale, centre meșteșugărești și focare de cultură, și Cernăuții, iradiind o „energie ademenitoare” (cum scriu autorii) a cunoscut, în timp, numeroase jafuri, incendii, războaie, favorizând însă, în pofida potrivnicilor, legăturile comerciale. Or, istoria comerțului nostru, cercetată cu documentele pe masă, ne îngăduie a înțelege „subt toate raporturile istoria neamului însuși”, avertiza N. Iorga.

Cu atât mai mult se impune o cercetare acribios-contextuală deoarece „vicleniile Istoriei” i-au rezervat o soartă dramatică. Motiv de a încerca, fie și fugitiv, o recapitulare, ținutul aparținând, pe rând, cum bine se știe, Moldovei, Imperiului Habsburgic, României, URSS și, din 1991, Ucrainei.

Judecând din perspectiva acestui specific, Bucovina a devenit, sub cupola spiritului european, în răgazul interbelic, un loc de încrucișare a tuturor curenților. În consecință, și „capitala” sa, orașul Cernăuți putea fi „un oraș al mai multor culturi”, sub semnul benefic al toleranței, o idee care – spun înțelepții – ține lumea. Azi însă, în regiunea Cernăuți, unii cercetători (Ion Popescu, printre ei) au descoperit trei zone sociolingvistice: de asimilare ireversibilă, de asimilare tranzitivă și una a bilingvismului echilibrat. Nu sunt, așadar, semne încurajatoare, deși dr. Otfried Kotzian, analizând atent spectrul politic, crede nestrămutat în efortul de identificare a noilor valori, așezat în climatul permeabilității / permisivității europene. Până atunci, privind chestiunea din *unghi românesc*, să mai notăm că Bucovina „sovietizată” și apoi ucrainizată întreține dureros ceea ce s-a numit *schizofrenia bucovineană*.

Așezată la „o răscruce de intenții” și, inevitabil, la o întretăiere a sferelor de interese, Bucovina, cea care a fost „leagănul statului moldovenesc” (deși

enclavă în lumea slavă), a suportat dureose prefaceri, transformând românii din nordul ei într-o „minoritate artificială”. Dacă estomparea caracterului românesc coabita în „etapa” austriacă cu ideea toleranței (interetnică și interconfesională), etapa ucraineană violentează modelele interetnice și ridică serioase semne de întrebare asupra etichetei de „mitel-europäisch” (acordată Cernăuților) și, de altfel, întregii zone, considerată o autentică *Euregio*. Fluturând ideologia naționalistă în același stil totalitarist, pretențiile ucrainene par a suspenda ideea reîntregirii, după cum nici Ideea Europeană, îmbrățișată de cei del Augsburg, invocând mozaicul etnic, nu lasă speranțe gândului sfielnic al revenirii la matcă, eclipsând porunca Istoriei. Ca spațiu de interferență, Bucovina reproduce condiția noastră de țară dilematică, topind atâtea influențe și „funcționând” ca pod cultural. Or, efortul de personalizare și europenizare presupune a aduce acasă *Europa* (cum ar spune A. Marino), invocând „standardele europene”, fără a abandona specificul.

Deși Bucovina, numită inițial Moldova Austriacă a fost prima provincie din fostul Imperiu Habsburgic care a dat semnalul Unirii, *alterarea etnică*, practică cu tenacitate – atacând baza românească a Provinciei – nu a fost fără consecințe. Efortul germanizării (prin pulverizarea elementului autohton), colonizarea forțată (în special cu ucrainenii) și, nu în ultimul rând, răscoirea hărților au schimbat profilul demografic și au stânenit sau deviat preocupările culturale, gravitând – firesc – către spațiul național. De la inventarea toponimului Bucovina și până la „oficializarea” limbii moldovenești, spațiului bucovinean i s-a refuzat un metabolism cultural normal, adică o „atmosferă românească decentă” (cf. George Muntean; *Literatură română din Bucovina postbelică*, în *Caiete critice*, nr. 1-3, (74-76)/1994, pp. 52-63). Refugierile masive,

deportările, cultivarea românofobiei, ruperea legăturilor dintre nordul și sudul bucovinean au impus, după ce creionul lui Molotov a sfâșiat țara, o lungă tăcere, alimentând teama, suspiciunea și „absenteismul”, factori cât se poate de convenabili ocupanților. De unde, inevitabil, *neconoșterea*.

Fiindcă *istoria Bucovinei*, repetăm, în pofida atâtor voci contestatate are ca bornă anul 1775. Atunci, detrunchiată, Țara de Sus a Moldovei intra sub numele de Bucovina în vocabularul diplomatic, implicit politic și geografic, recompensând neutralitatea habsburgică. Printr-o dramatică „sfășiere” (M. Kogălniceanu), „vesela grădină” (cum suna un săltăreț vers al lui Alecsandri) trecea sub stăpânirea Casei de Austria.

„Istoria Bucovinei, nota încrezător istoricul Ion Nistor, începe la 1775 și se sfârșește la 1918. Din păcate, optimismul celui care a scris chiar o temeinică *Istorie a Bucovinei*, pornind de la „anul fatidic” 1775, nu s-a confirmat; să se confirme, oare, în replică, spusă eminesciană, după care răpirea Bucovinei ar fi „de-a pururi o durere pentru noi?” Ar fi trist dacă această provincie înstrăinată, în care (în ultimul secol, de pildă) s-au vorbit patru limbi oficiale (germana, româna, rusa, ucraineană) ar rămâne, mereu, a *altora*. Bucovina istorică a pierdut, prin anexarea sovietică, mai mult de jumătate din suprafața sa. Potrivit estimărilor profesorului Nandriș (1940), teritoriul ocupat reprezenta 6.340 km², iar ponderea populației românești se ridica la 37 %. Este aici vorba de un contencios istoric, câtă vreme în intervalul 1711-1944 teritoriile românești au fost invadate de douăsprezece ori de trupele rusești!

Dar în urmă cu 234 de ani, când trupele imperiale austriace anexau Bucovina trecând-o zece ani sub administrația militară, Habsburgii puneau mâna, s-a spus, pe „cheia Moldovei”. Aici era, afir-

ma răspicat același Ion Nistor (vezi *Glasul Bucovinei*, 11 decembrie 1918), o *țară românească*. Reformele jusefine, politica etno-demografică, colonizarea dirijată au făcut din această provincie un mozaic etnic (Das Volker Könglomerat). Și astfel doctrina „bucovinismului” prindea contur, preparând în cancelaria imperială o specie exotică, „desfăcută” – s-ar fi vrut – de convingerile naționale: *homo bucovinensis*. Doar că în frumoasa Buchenwald, supusă unei opere de civilizare (cum nu ostenea să precizeze profesorul vienez A. Ficker la festivitățile prilejuite de centenarul anexării), concepția bucovinistă, încurajată de un episcop precum Eugenie Hacman (care blama „nesocotitele planuri naționale”) n-a înăbușit mișcarea naționalistă. Abia în 1918 Bucovina se întoarce la Patria-mamă, din păcate pentru scurtă vreme. După planul de culturalizare germană (culminând cu înființarea Universității din Cernăuți pentru cei 53 de tineri români care începeau în 1875/1876), a urmat sinistra culturalizare (deznaționalizare) sovietică încât, actualmente, potrivit statisticilor, populația românofonă a regiunii Cernăuți ar reprezenta 19,67 %. Dar nici *homo sovieticus*, în pofida unei Istorie confiscate, n-a izbândit. Este în plină erupție, cum bine se știe, naționalismul ucrainean. De aceea, ne-am fi dorit ca *Albumul* cernăuțean să poarte, mai apăsat, însemnele românității (mereu în defensivă). Orașul, cu o „arhitectură uimitoare” (p. 7) își conservă patrimoniul și respiră un fermecător aer crepuscular. Fie că admirăm vechile case (cea a Hurmuzăcheștilor, cumpărată de bătrânul Doxaki, cu monograma balconului, reperată chiar de Ilie Luceac, cea a lui Aron Pumnul ori a lui Sextil Pușcariu), fie că cercetăm lista îmbelșugată a personalităților (începând cu Eminescu, C. Porumbescu, D. Onciul, frații Hurmuzachi, odihnind la Cernauca ș.a.) sau poposind în cimitirul care găzduiește criptele atâtor oameni de seamă (a se vedea, de pildă, *Detrunchiatul*, străjuind mormântul câtorva membri ai societății studențești „Arboroasa”), *Albumul* oferit de ICR ne prilejuiește o incursiune fabuloasă în Istorie. Putem admira fosta reședință a Mitropoliei Bucovinei (azi Universitatea națională „Iuri Fedkovyci”), fosta sală Sinodală unde, în 1918, se anunța Nirea Bucovinei cu Țara, Catedrala ortodoxă (sfântă în 1864), Piața Teatrului, Palatul cultural al Românilor (azi Casa ofițerilor), Turnul cu orologiu (cu atelierul picturii academic al Eparchiei Bucovinene, Epaminonda Bucevschi); ori ne vom preumbla pe strada Kobyleanska, fostă Herrngasse în perioada austriacă, fostă lăncu Flondor în perioada interbelică când Cernăuțiul se voia „mica Vienă”.

Un remarcabil *Album*, așadar, dedicat orașului Cernăuți la 600 de ani, datorat celor doi admirabili cărturari (asigurând concepția și coordonarea), prof. univ. dr. Ilie Luceac și Doamna Alexandrina Cernov, membru de onoare al Academiei Române cărora se cuvine să le mulțumim pentru acest dar.

Un nou proiect de cod deontologic unic, elaborat de reprezentanții presei

Reprezentanții Clubului Român de Presă, Asociației Jurnaliștilor din România, MediaSind, Centrului pentru Jurnalism Independent și Asociației de Monitorizarea Presei au elaborat un nou proiect de cod unic de bune practici, discutat la reuniunea Convenției Organizațiilor de Media, pe 2 și 3 mai.

Reuniunea Convenției Organizațiilor de Media (COM), care a avut loc pe pe 2 și 3 mai, a fost și prilejul cu care s-au discutat și analizat prevederile care urmează să formeze un nou cod deontologic unic la nivel de ramură.

În acest sens, au fost consultate principalele coduri deontologice existente în mass-media - Codul deontologic al COM, elaborat în 2004, și codurile unor instituții precum Clubul Român de Presă (CRP), Asociația Jurnaliștilor din România (AJR), Federația Română a Jurnaliștilor MediaSind, Societatea Română de Televiziune (SRTv) și Uniunea Ziariștilor Profesioniști (UZP).

Potrivit directorului Centrului pentru Jurnalism Independent, Ioana Avădani, documentul, care nu are deocamdată o titlatură, putând fi numit cod deontologic sau de bune practici, va fi trimis pentru definitivare unui grup de lucru alcătuit din reprezentanți COM și ai altor asociații de jurnaliști, urmând să fie validat de instituțiile care au participat la elaborarea lui, care să și adere la prevederile acestui cod.

Dintre prevederile incluse în proiectul de cod deontologic discutat în cadrul COM fac parte recomandarea ca jurnaliștii să își facă publică declarația de interese, la angajare și, ulterior, o dată pe an. Ziariștii își pot publica declarația de interese pe site-ul firmei în care activează, precum și pe site-ul oricărei organizații media. Această recomandare a fost preluată din Codul CRP, ea nefigurând în cel elaborat de COM în 2004.

„Este un proces de creștere naturală, în 2004 nu existau probleme de interese”, a declarat, pentru Mediafax, Ioana Avădani.

Totodată, în noul proiect de cod unic de bune practici, figurează interdicția impusă jurnaliștilor de a fi implicați în activitatea economică a companiei în care activează. „Credem că este momentul ca jurnaliștii să își asume un anumit grad de transparență”, a mai spus Ioana Avădani, menționând că dacă, până în prezent, asociațiile de presă puneau accentul pe protejarea jurnalistului, prin proiectul de cod unic deontologic se dorește responsabi-

lizarea jurnalistului.

Codul unic reprezintă „întruchiparea responsabilităților” presupuse de „mandatul public” pe care îl are un jurnalist, a completat Avădani.

Discuțiile pe marginea proiectului unui cod deontologic unic al jurnaliștilor vin după ce, sâmbătă, în cadrul reuniunii COM, Centrul de Jurnalism Independent (CJI) și Agenția de Monitorizare a Presei ActiveWatch (AMP), în colaborare cu IMAS Marketing și Sondaje, au dat publicității rezultatele unei cercetări calitative asupra modului în care este percepută presa românească din interior și exterior, precum și asupra modului optim de a impune respectarea normelor etice în branșă. Studiul,

parte a proiectului „Media Self - Regulation at Work”, finanțat de CEE Trust - Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe, a fost realizat în perioada 5 - 20 aprilie, prin intermediul a 17 interviuri în profunzime, cu durata de circa o oră, cu șapte experți media (director, redactor-șef, redactori-șefi adjuncți, editor coordonator și jurnalist/realizator de emisiune TV) și zece reprezentanți ai publicului specializat (judecători, experți în comunicare, publicitate, minorități, coordonatori de programe ONG, un director de marketing și un politician).

Una dintre concluziile cercetării a fost aceea că autoreglementarea activității jurnalistice este preferată unei legi a presei, care ar

îngrădi libertatea de exprimare, precum și că este necesară o sancționare a jurnaliștilor atunci când încalcă drepturile unei alte persoane.

În ceea ce privește normele deontologice cel mai des încălcate, experții media intervievați în cadrul studiului au menționat transmiterea de informații corecte, citarea sursei, ascultarea tuturor părților implicate într-un conflict, solicitarea opiniei persoanei acuzate, respectarea vieții private, imparțialitatea politică, servirea interesului public, argumentarea comentariului și constanța politicii editoriale.

Potrivit aceluiași studiu, experții media au explicat abaterile de la normele deontologice prin intere-

sul pentru creșterea audienței, dorința de a transmite informația cât mai repede, salarizarea proastă a jurnaliștilor, interesele politice și economice ale patronilor, dorința jurnaliștilor de a obține prestigiu din aparițiile la televizor în calitate de comentatori care transmit propriile opinii politice și slaba calitate a pregătirii absolvenților facultăților de jurnalism.

Deși cred că presa din România se confruntă cu probleme mari în ceea ce privește respectarea deontologiei, respondenții și-ar dori ca jurnaliștii care se abat de la normele metodologice să fie sancționați, dar nu printr-o lege a presei, ci prin autoreglementare, mai arată studiul.

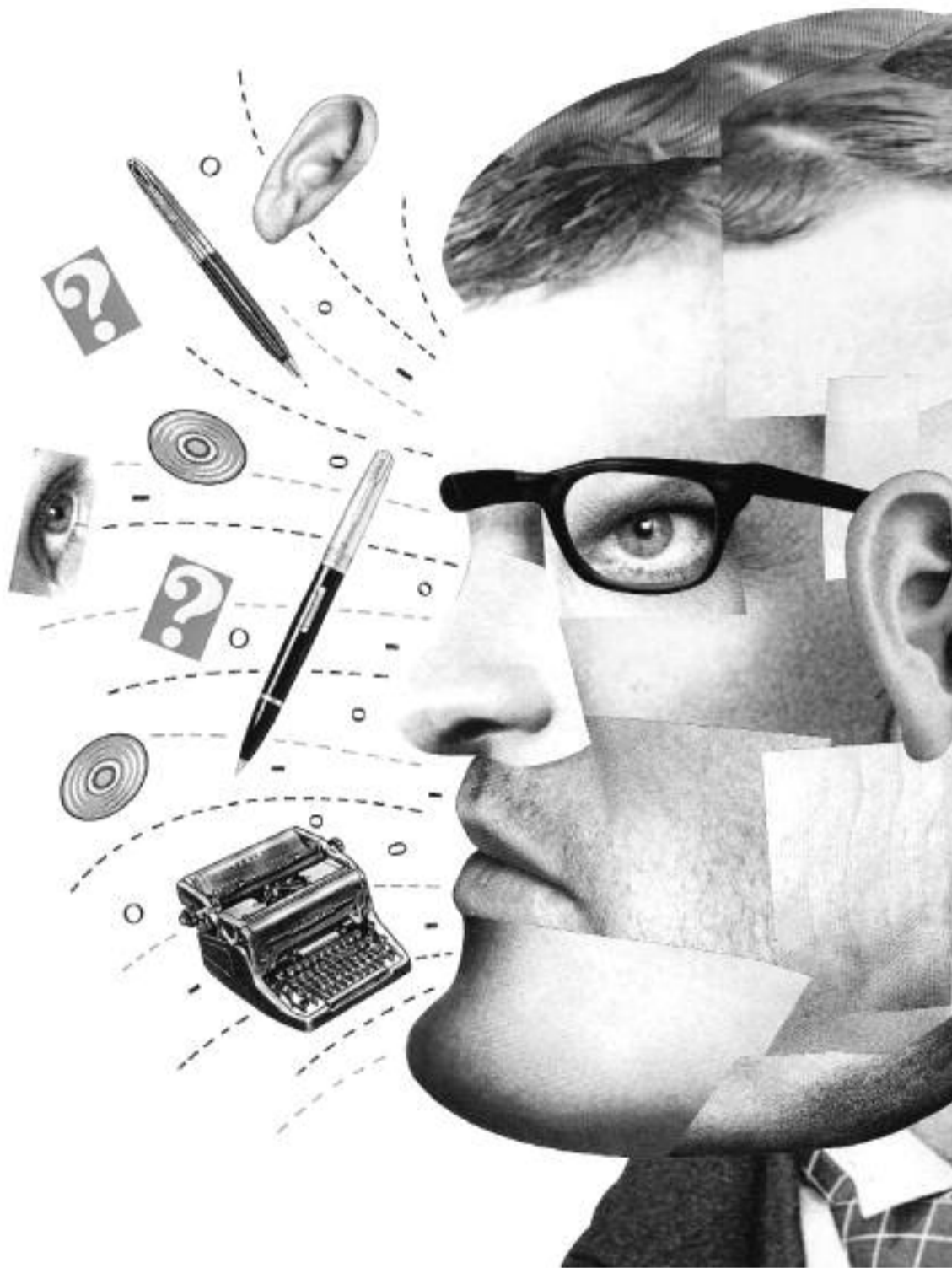
În ceea ce privește autoreglementarea, respondenții studiului au apreciat că aceasta se poate face la nivel de breaslă/industrie, la nivel de redacție, preum și la nivel de individ/jurnalist.

În cazul primei variante, autoreglementarea ar putea fi realizată prin instituirea unui for/consiliu etic care să traseze anumite repere profesionale și etice în activitatea jurnalistică, să semnaleze derapajele jurnaliștilor și unde jurnaliștii pot semna, la rândul lor, derapaje și abuzuri.

Respondenții și-au exprimat dubiile în legătură cu maniera de realizare a autoreglementării de către o instituție pentru că nu există la ora actuală, în piața media, persoane cu autoritate morală și nici profesioniști cu experiență din cauza incapacității de coagulare a breslei, imposibilității de a aplica aceeași grilă de norme tuturor instituțiilor de presă, acestea având misiuni și public diferite, precum și a lipsei de experiență a presei profesionalizate din România.

Totodată, autoreglementarea s-ar putea realiza, în opinia respondenților, și prin educație (*training-uri/workshop-uri*), dar și prin aderarea fiecărui jurnalist la un cod deontologic.

Prin autoreglementarea activității jurnalistice, ar crește gradul de respectare a normelor deontologice, gradul de profesionalism prin impunerea unor standarde, meseria de jurnalist și-ar recăpăta prestigiul social, iar presa și-ar redobândi funcția socială, jurnalistul s-ar bucura de un grad sporit de protecție și ar crește și gradul de responsabilizare a redacțiilor pentru publicul lor, consideră respondenții studiului, care și-au exprimat însă neîncrederea privind fezabilitatea autoreglementării.

Insomniile trecerii

O expoziție de „peisaje de suflet”, cum le-a definit plasticianul și criticul Andrei Medinschi

Despre expoziție

Spațiile generoase ale Consiliului Județean Timiș au găzduit, de curând, o incitantă expoziție semnată de Emil Florin Grama sub genericul „Insomniile trecerii”. Expoziția a fost vernisată de plasticianul și criticul Andrei Medinschi, care a precizat, printre altele: „Într-un timp al disoluțiilor, Emil Florin Grama... se manifestă pregnant ca pictor în tablouri ce vin să definească o personalitate complexă. Dotat, deopotrivă, cu profundă sensibilitate și tensiune afectivă, EFG creează picturi ce întrunesc suma tuturor datelor sensibile..., unde percepția tinde să fie egală cu intuiția... Cunoscător autorizat al antecesorilor, artistul rezumă și concluzionează... Artistul ne propune un univers campestru scrutat în detaliu. Tablourile sunt realizate prin împăstări libere, energice, nervoase, toate răspândind un aer de prosepțime și vitalitate...” Cei prezenți la vernisaj au putut beneficia și de îndrumările critice inserate de Ioan Ioan în caietul-program editat în condiții grafice de excepție de o firmă anonimă: „...O pictură direcționată preponderent peisagistic, tratându-și temele în funcție de dimensiunea lor fenomenologică... Este pusă în valoare relaționarea originală... Propune reabilitarea naturii... avem de-a face cu concretețea percepției, cu formele ei active prin caracteristici senzitive și prin

particularități de ordin afectiv, dar și prin capacități intelectuale și spirituale... Se precizează un post-modernism recuperator, pentru a subscrie substanțial la o târzie și, poate, ultimă întoarcere la natură. Întoarcere la formele și structurile ei plastice, la spațialitatea ei funcțională, la ritmurile și la spiritul ei... Veșnica întoarcere la natură pe care o propune pictura lui EFG înțelege și valorizează natura ca orizont original, căci numai într-un asemenea orizont poate exista certitudine. Natura astfel simțită... poate fi totalitatea armonioasă a momentului prezent, singură întru puritatea ei, fără a-i mai fi necesare amintirile, fără istorie... Așadar, EFG ne propune o pictură ce ne spune ce grafică ilustrează trecerea prin viață și ce scenografie găzduiește bucuria de a trăi.”

Palmaresul artistului

- Născut în 07.06.1945, la Târgoviște, EFG a absolvit Academia de Arte București la clasa profesorilor Ion Sălișteanu și Marin Predescu, fiind, în prezent, pictor-scenograf la Teatrul Pentru Copii și Tineri „Merlin” din Timișoara.
- Ca membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, expune, din 1968, la toate saloanele anuale naționale și la majoritatea trialelor internaționale de pictură și scenografie. Are lucrări în colecții de stat și private din Bulgaria,

Elveția, Franța, Germania, Grecia, Italia, Iugoslavia, Japonia, Marea Britanie, Olanda, Portugalia, Spania, SUA, Ungaria.

- 29 de expoziții personale de pictură, grafică și scenografie.
- Scenografii pentru spectacole de teatru, teatru de păpuși, operă, operetă, revistă și televiziune.
- Scenografiile și afișele pentru 15 ediții consecutive ale .
- Premiul Special al Juriului pentru scenografia Festivalului Internațional de Romanțe „Crizantema de Aur”, Târgoviște, 1982, și Diploma de Excelență la ediția 1997 a aceluiași Festival.
- Premiul I pentru ilustrație de carte („Povești și povestiri” de Ion Creangă, Editura „Facla”, 1989) la Salonul de Carte pentru Copii Cluj-Napoca.
- Premiul Juriului pentru copertă de carte („Ghilotina de scrum” de Valentin Tismăneanu) la Salonul de Carte de la Viena, 1992.
- Membru fondator al Fundației

pentru Cultură Universală „Noua Junime” București.

- Membru fondator al Fundației „Saltimbanc” Timișoara.
- I-au fost editate: albumul „Arta plastică de amatori în județul Dâmbovița” (1985); culegerea de eseuri și cronici plastice „Insomniile de artist” (2000); volumul de poezii „Elixirul verde” (2003).

Portretul critic al artistului

De-a lungul carierei sale de peste patru decenii, Emil Florin Grama a cules referințe dintre cele mai spectaculoase:

- „Sensibil portretist și peisagist, căutându-și o viziune proprie bazată pe stilizare...” (Petru Comarnescu, 1970)
- „Principala sa calitate este sensibilitatea la aparențele exterioare, vibrația lirică spontană, neîngreunată de metafore și divagații în fața solicitării lumii vizibile...” (Ion Frunzetti, 1072)
- „Are simțul esențializării plas-

tice printr-o economie de mijloace destinate să sugereze, nu să explice...” (Radu Ionescu, 1980)

- „Fără să-și plardă încărcătura afectivă intrinsecă, florile lui se ordonează compozițional și ritmic în spiritul sintezelor formelor, esențializării, al unei moderate abstracții...” (Deliu Petroiu, 1988)
- „Urmas al coloristului de excepție care a fost maestrul Alexandru Clucurencu și al apreciatului Ion Sălișteanu, pe linia sondării muzicalității culorii și a unui lirism delicat, își revendică un teritoriu propriu, specific nu numai în planul motivelor picturii, ci și în cel al aspectelor mai adânci, al opțiunilor de limbaj...” (Ion Vasiliu, 2001).

Rodica M. MORARIU
Foto: OFENSIV PRESS

Jurnaliștii invadează blogosfera

Blogurile au început să devină cunoscute acum cinci ani. Poate în timp datorită informațiilor foarte elaborate, ele vor ajunge să facă concurență presei scrise. Poate că deja o fac cu mult succes. Îl avem în față pe unul din viitorii bloggeri de mare valoare și de care ne mândrim pentru că de ce să nu o spunem, este de-al nostru, un fost student al Universității „Tibiscus” care a reușit prin multă perseverență, pasiune, abnegație și, nu în ultimul rând, multă muncă!

– Salut. Pentru început, te rog să te descrii în trei cuvinte, să știe cititorii cu cine au de a face.

– Salut. Aș vrea, înainte de toate, să îmi spui de unde prezidierea cu „unul dintre viitorii bloggeri de mare valoare”. Descrierea: timișorean, pasionat de jurnalism, pasionat de fotografie. Sunt trei idei, nu trei cuvinte.

– Ești absolventul unei facultăți de Jurnalism. Cât de importantă este facultatea într-o carieră de jurnalist?

– Este important să ai o facultate de jurnalism, dar nu este esențial. Esențială este experiența pe care o capeți doar muncind. Recomand oricărei persoane care vrea să practice jurnalismul să facă măcar un an de agenție de presă. Este „batalionul disciplinar” de care are nevoie!

– În momentul de față presa caută senzaționalul și exclusivitățile. Blogul tău este o încercare de a transmite mai multe informații în sprijinul cititorilor amatori de știri reale și de bun gust, care să le incite interesul?

– În momentul de față, o parte din presă caută senzaționalul. Ca orice generalizare, și aceasta este greșită. Caut doar exclusivitatea, nu și senzaționalul ieftin. Încerc să fac distincția între job și blog, chiar dacă este un „blog de jurnalist și fotograf”. Blogul este o oglindă a mea. Nu vreau să concurez cu alte bloguri de media, care dau știri în timp real. Îl prefer mai așezat. Când consider că am ceva de spus pe un subiect, se întâmplă să dau și știrea rapid, în timp real, dar prefer să analizez. Dădeam știri în timp real mai ales când lucram la agenția de presă. Deh, influența...

– Accesul la informații e ușor dacă ai un calculator conectat la Internet. În opinia ta, bloggerii pot fi considerați jurnaliști?

– Unii bloggeri pot fi considerați jurnaliști. Unii chiar sunt. Chiar foarte mulți. Ei ar putea fi trecuți în listele de presă.

– Ce înseamnă în viziunea ta, un blog de calitate?

– Păi contează ce vrei să faci cu blogul. Dacă e un blog de fotografie, atunci calitatea este dată de fotografiile. Cred că, pentru a avea un blog de calitate, este important și limbajul folosit pe el.

– Ce părere ai despre nivelul de promovare al bloggingului la ora actuală în România?

– Fiecare se promovează cum poate. Unii, care au bloguri faine, sunt promovați de prieteni, de cei care au intrat accidental pe blog (într-un caz foarte fericit) și de alți bloggeri.

– În ce categorii se încadrează blogul tău?

– Personal, de jurnalism și de fotografie.

– Ce strategii de marketing aplici tu pentru blogul tău, având în vedere minunatele fotografii pe

care le-ai introdus, bănuiesc din călătoriile tale?

– „Strategia mea de marketing” constă în afișarea link-ului în statusul de la messenger, trimiterea de link-uri pe lista de messenger și trimiterea de email-uri la prieteni. Din fericire, am mulți prieteni care trimit link-urile mai departe. Și uite așa crește numărul de vizitatori.

– Mi se pare că blogosfera românească încă nu are o țintă precisă, care sunt lucrurile care te deranjează cel mai mult în acest moment?

– De unde ai tras concluzia că blogosfera nu are o țintă precisă. Uite, îți spun eu o țintă a majorității covârșitoare a bloggerilor: traficul. Mă deranjează că Tolontan are trafic mult mai mare decât al meu. Nu mă deranjează nimic în mod special.

– Consideri că bloggerii pot transmite informații la fel de bine sau mai bine ca jurnaliștii?

– DA. Cu siguranță. Mai ales că sunt bloggeri care au un public fidel, pe care se poate baza.

– Câtă credibilitate crezi că au bloggerii cunoscuți în România, și ce rol crezi că joacă ele/ei pentru noi, cei ce accesăm din greșeală sau nu numai?

– Unii au credibilitate, alții sunt doar niște măscărici.

– Ce importanță are acest blog pentru tine și ce așteptări profesionale ai?

– Blogul este un loc în care mă pot exprima aproape liber. Spun „aproape” deoarece uneori îmi vine să injur, dar nu accept injurături pe blog de la nimeni. Nici măcar de la mine. Uneori nu pot să spun totul pe blog deoarece ar putea să-mi dăuneze jobului. Asta înseamnă auto-cenzură. Apropo, știai că pe vremea lui Ceaușescu auto-cenzura era mai mare decât cenzura? Nu am așteptări profesionale de la blog. Poate doar așteptări personale.

Silvia ONICA

Libertatea presei în România riscă amputarea

Tentativele de subminare a libertății presei s-au comis prin diverse acțiuni și propuneri legislative, dintre care amintim: „Codul Macovei” – prin care jurnaliștii aveau „asigurate” locuri în celule, proiectul Legii proporționalității știrilor pozitive și negative, precum și politizarea excesivă a instituțiilor publice de radio și televiziune. La acestea se adaugă agresiunile verbale și fizice asupra jurnaliștilor sau presiuni ale autorităților la adresa instituțiilor de presă, cum ar fi anchete ale Poliției și ale Parchetului care au avut drept scop intimidarea jurnaliștilor. De cele mai multe ori s-a urmărit divulgarea surselor confidențiale sau confiscarea/copierea unor documente legate de articole de presă. Un capitol aparte îl constituie preocuparea autorităților pentru interceptarea comunicațiilor.

Motivațiile pentru adoptarea unor astfel de decizii au fost dintre cele mai hilare, cum ar fi necesitatea reglementării libertății de exprimare prin adoptarea unei Legi a presei, deși atât Constituția

României, cât și principiile internaționale consființesc dreptul cetățenilor de a fi informați, precum și libertatea de exprimare.

În prezent, Uniunea Europeană este invocată de către guvernanți ca motiv suprem pentru adoptarea unor măsuri care subminează principiile democrației în România. În mare grabă, Președinția, Guvernul și Parlamentul au luat decizia de a adopta noile proiecte ale Codului Civil și Codului Penal, fără nicio consultare cu cetățenii, încălcându-se astfel legislația națională, precum și normele europene.

Acest fals pretext invocată de guvernanți a fost demontat și de Federația Europeană a Jurnaliștilor (FEJ), care a solicitat zilele trecute un punct de vedere oficial din partea Comisiei Europene. Într-o scrisoare transmisă Federației Române a Jurnaliștilor MediaSind și Coaliției „Opriți Codurile!”, FEJ a comunicat poziția oficialilor de la Bruxelles.

Comisia Europeană a precizat că „nu a fixat niciun termen limită pentru reforma codurilor civil și

penal, nici în România și nici în alte state membre. Mai mult, Comisia Europeană a încurajat constant cea mai largă dezbateră posibilă cu societatea civilă și cu organizațiile non-guvernamentale în momente în care era necesară adoptarea unor astfel de proiecte de lege vizând drepturile cetățenești”.

„Un astfel de document este împotriva oricărui principiu european al libertății presei”, susținea și Arne König, președintele Federației Europene a Jurnaliștilor, la momentul trimiterii Codurilor spre adoptare în Parlament. „Jurnaliștii nu pot fi forțați de lege să răspundă la orice fel de solicitare publică și în niciun caz nu pot fi forțați să își dezvăluie sursele pentru a-și demonstra buna credință”. Proiectul noului Cod Civil dă dreptul justiției ca, în baza unei decizii judecătorești de urgență (ordonanță președințială), să dispună „sechestrarea, distrugerea, confiscarea sau retragerea din circulație a bunurilor ori a mijloacelor care au servit sau au fost destinate să servească la săvârșirea faptei

prejudiciabile” (adică la realizarea unui material jurnalistic), potrivit articolului 263, alineatul 2. De asemenea, potrivit articolul 225 din proiectul Codului Penal, jurnaliștii pot fi condamnați la închisoare de la trei luni la doi ani pentru anumite fapte care au legătură cu activitatea de presă. Iar acestea sunt doar câteva exemple din articolele care încalcă în mod flagrant libertățile cetățenești.

La toate aceste atacuri se adaugă și presiunile economice asupra mass-media. Presa din România este supusă unei fiscalități excesive, fiind impozitată la fel ca orice altă industrie. În multe state din lume guvernele acordă o importanță aparte sprijinirii acestui sector vital pentru democrație. Însă, în România, guvernanții mimează un dialog „al surzilor” și refuză cu obstinație să discute serios despre aceste probleme, mai ales în această perioadă de criză economică. După mai multe runde de negocieri cu membrii Comitetului Anticriză pentru Mass-media, reprezentanții Guvernului Boc, prin conducerea Ministerului

Finanțelor Publice, au considerat fiecare revendicare drept „o măsură susceptibilă de a avea caracter de ajutor de stat”, confirmând încă o dată faptul că mass-media nu reprezintă o prioritate pentru statul român.

În aceste condiții, nu mai miră pe nimeni faptul că, potrivit ultimului raport întocmit de Freedom House, libertatea de exprimare din România este situată pe un rușinos loc 95, presa fiind considerată „parțial liberă”, alături de state ca Peru, Panama și Ecuador.

Federația Română a Jurnaliștilor MediaSind face apel la solidaritatea membrilor întregii comunități jurnalistice să nu accepte limitarea drepturilor constituționale ale presei și, în consecință, ale fiecărui cetățean. Guvernanții interpretează anumite semnale de la Uniunea Europeană și profită de criza economică actuală pentru a pune botniță presei, privând astfel cetățeanul de unul dintre cele mai importate drepturi: acela de a fi corect informat.

(extras din declarația MediaSind, din 3 mai a.c.)

Cafekultour, Săptămâna cafenelelor

Într-o lume ce își inhibă reacțiile emoționale în public sau mimează reacții contrare, aceste spectacole ne încântă inima, sentimentele, și totodată suntem capabili să vorbim despre lumea noastră interioară ce transmit publicului provocarea la gândire.

Din anul 2005 când a avut loc și prima ediție a „Cafekultour, Săptămâna cafenelelor”, acest eveniment, organizat în parteneriat de către Centrul Cultural Francez și Centrul Cultural German din Timișoara, se bucură de un succes tot mai mare.

Timișorenii s-au bucurat de spectacole pentru toate vârstele, Expoziție de fotografie, Concert live, Seară de lectură și discuții, Spectacol de mimă.

Răspunzând, lipsei de spații culturale alternative în oraș, animând barurile și cafenelele pentru întâlnirea cu un public nou, tânăr – este adevărat că în Timișoara barurile, cafenelele, librăriile oferă o veritabilă alternativă pentru difuzarea și promovarea culturilor emergente în oraș – cele două centre au fost susținute de o municipalitate interesată să dinamizeze orașul (cartierele, locuitorii acestora...) și s-au orientat spre un public adesea tânăr și avid de nou.

„Cafekultour, Săptămâna cafenelelor” a prezentat în 2009 cea de-a cincea sa ediție, având același concept ca în anii precedenți: timp de o săptămână, o serie de manifestări culturale organizate în fiecare seară într-o altă cafea / librărie / bar din oraș, manifestări aflate sub semnul diversității. Diversitatea exprimărilor artistice, dar și diversitate culturală.

Această ediție a „Cafekultour” s-a axat în mod special pe tânăra creație contemporană și culturile emergente.

Cafenele și librării partenere au fost: Librăria Humanitas Joc Secund, Papillon Cafe, Club Porto Arte, Librăria Cartea de Nisip, Club D'Arc, Jazz Club Pod 16, Librăriile Cărturești.

Scurt istoric

Timișoara este un oraș multicultural, influențat de diversele comunități etnice, în special de cea germană, maghiară și sârbă, dar și de cele bulgară, italiană și greacă. Moștenirea culturală și diversitatea ofertei culturale sunt punctele forte ale orașului. Cu cele peste 12 instituții culturale profesionale, Timișoara este, după București și Iași, al treilea pol cultural din țară din punct de vedere al mărimii și diversității ofertei culturale.

O mare tradiție o are teatrul timișorean, care prin cele trei teatre de stat, (în premieră în Europa): Teatrul Național, Teatrul German și Teatrul Maghiar, oferă spectacole în limbile română, germană și maghiară. Cele trei instituții împart aceeași clădire-simbol cu Opera Română.

Filarmonica Banatul întregeste paleta de ofertă culturală de cea mai înaltă calitate, păstrând astfel tradiția orașului care a văzut interpretând pe scenele lui nume mari precum Franz Liszt, Strauss fiul, Brahms, Enescu sau premiera Traviatei lui Verdi la 9 februarie 1855.

Patrimoniul cultural timișorean și bănățean este întregit de Muzeul Banatului, înființat în 1872. Acesta adăpostește cea mai

mare colecție de obiecte arheologice din Banat. Instituția are diferite ramuri, printre care un Muzeu de Artă, de Etnografie, Muzeul Satului Bănățean, un Muzeul al Viorilor sau cel al Tehnologiei, Informației și Comunicațiilor. Muzeul mai deține și cea mai mare colecție de păsări și fluturi din Estul Europei. Oferta culturală este întregită de Teatrul de Păpuși (înființat în 1949), Ansamblul Banatul, Biblioteca Județeană (1904), Școala Populară de Artă, Casa de Cultură, dar și numeroase galerii de artă, edituri, fundații și asociații culturale. Printre Galerile de artă cele mai vizitate este Galeria Calina, aflată în centrul orașului, promotor al artei tinere, loc unde expun atât artiști timișoreni, cât și pictori consacrați din țară.

Din punct de vedere arhitectonic, orașul moștenește un amplu patrimoniu de monumente istorice (circa 14.500), totodată cel mai mare din țară. De fapt întregul ansamblu de clădiri din centru și cele din cartierele Iosefin și Fabric sunt considerate monumente

istorice. Acesta este rezultatul unei tradiții îndelungate de planificare urbanistică modernă, începută încă din secolul al XVIII-lea, o dată cu venirea austrieților.

Centrul orașului, amplasat în vechea Cetate, a fost remodelat, cu piețe și străzi drepte. Construcțiile erau bine aliniate, iar clădirile de la colțurile străzilor trebuiau să aibă elemente arhitecturale în plus. Predominant a fost stilul baroc de influență vieneză, care a adus Timișoarei numele de „Mica Vienă”.

Istoria ne arată că majoritatea civilizațiilor lumii au apărut pe malurile unor râuri, ape, mari sau oceane. Timișoara ca cel mai seamă oraș vestic se încadrează cu prisosință în acest deziderat al istoriei civilizațiilor omeniri luând naștere și înflorind în câmpia vestică a Banatului între două mari râuri – Timiș și Bega. Dovada concludentă este și faptul că numele orașului Timișoara se trage de la râul Timiș. Odată ce s-a născut și s-a înscris în ordinea firească evoluției a avut propria lui istorie. Un farmec aparte este dat de par-

curile și spațiile verzi ce se întind de-a lungul canalului Bega și în toate zonele orașului. Din acest motiv Timișoara a căpătat numele de „oraș al parcurilor și al trandafirilor”.

În urbea de pe Bega, iubită de porumbei cel puțin la fel ca și de locuitorii ei, recordurile de civilizație și urbanism au curs valuri, valuri ca licoarea cu guler alb: doar a avut prima fabrică de bere (1718). Cel mai fain certificat de noblete: a fost primul oraș de pe Bătrânul Continent ale cărui străzi au fost iluminate electric (1884). Să mai trecem pe cartea sa de vizită: prima rețea de telefonie (1881), prima stradă asfaltată (1895), primele proiecții cinematografice (1897), primul tramvai electric (1899).

Braț la braț cu istoria și povața lui Blaga care ne amintește că „istoria e mai folositoare pentru viitor decât pentru trecut”. Timișoara, cu premierele ei avangardiste, cu lecții bune de știut pe de rost, e o „haltă” obligatorie pe orice traseu către Occident.

Silvia ONICA

Festivalul de foarte scurt metraj

Le Festival des Tres Courts s-a născut în 1999, la Paris; ideea festivalului fiind de a promova filmul foarte scurt, maxim 3 minute în jurul unui program internațional identic.

Încurajarea și promovarea creațiilor audio-vizuale locale este o prioritate a festivalului.

Aflat la cea de-a treia ediție în România, sub coordonarea Centrului Cultural Francez din Cluj, anul acesta țara noastră s-a distins printr-o prezență puternică: cu 26 de orașe, fiind prima țară ca număr de orașe participante, depășind chiar și Franța. Un alt motiv de mândrie pentru noi este faptul că selecția internațională a cuprins pentru prima dată două filme românești: *Old ladies never dream* (Cluj) și *Immerse* (București).

Această ediție a festivalului a pus femeia în centrul atenției, prin crearea unei secțiuni de 21 filme realizate pe tema femeii și intitulată „Paroles de Femmes”.

La Timișoara, festivalul s-a ținut în 7 mai, la casa Adam Müller Gutenbrunn, organizatorul fiind Centrul Cultural Francez. Festivalul a avut trei părți: secțiunea dedi-

cată femeii „Parole des femmes” de la ora 16, unde și România a avut un film intitulat „Question mark”; după care de la ora 17:30, selecția națională, iar de la ora 19:00 selecția internațională. Prezența publicului a fost redusă, deoarece *Tres Courts* s-a suprapus cu „Timishort Film Festival”, un festival de scurt metraj internațional aflat la prima ediție.

În fiecare oraș participant din lume spectatorii au putut vota premiul internațional al publicului. „The nature of battle” (Canada) a fost cel mai votat film de timișoreni, dar premiul internațional i-a fost atribuit lui Eric Rebut pentru filmul „Sens interdit”.

La competiția națională premiul pentru ficțiune a fost câștigat de Clej Sebastian (Arad) cu filmul „Trei minute rămase”, iar cel pen-

tru animație de Hatsyegi Zsolt (Oradea) „Femeia”.

La secțiunea *Parole de femmes* câștigătorii au fost următorii: premiul pentru scenariu „Roz & Joshua” de Charlene Music (SUA), premiu pentru regie „Don't just lie there” de Zak Emerson (UK), premiul pentru originalitate „Lucky day” de Laura Amante (Spania).

Marele premiu la secțiunea internațională a fost câștigat de Conor Fergusson (Irlanda) cu filmul „Atlantic”. Premiul pentru originalitate i s-a acordat lui Domingo de Luis (Spania) pentru filmul „Ultima Toma” iar premiul pentru animație lui Vladimir Kooperman (SUA) cu producția „C-Block”.

Patriciu GAL

KOXX DAYS 2009

Începând cu anul 2000, pentru a permite cicliștilor și creatorilor firmei KOXX să se întâlnească, evenimentul KOXX DAYS a devenit o adevărată marcă. Mulți rideri din întreaga Europă se adună pentru a-și testa virtuozitatea, să-și arate altora cunoștințele și priceperea, să-i urmărească pe alții asemenea lor. Localizat la Buthiers in Seine et Marne, evenimentul oferă tuturor un excelent spațiu de concurs. Este, de asemenea, un loc prietenos de întâlnire unde sportul și muzica se întrepătrund pe perioada evenimentului. Circa 400 de rideri din multe țări europene au participat la eveniment (am remarcat foarte mulți englezi, spanioli, belgieni, cehi, slovaci și polonezi, dar și câțiva unguri sau români) și foarte mulți spectatori au încurajat pe sportivi, pe perioada întregului week-end.

Calendarul de activitate al Secției de Ciclism a Clubului Sportiv Tibiscus pe anul 2009 a inclus deplasarea unei echipe de cicliști la KOXX DAYS 2009, sportivii noștri fiind Sergiu Scandera, Vali Carasiniu, Carla și Marius Karnyanszky.

Plecarea la eveniment a fost prevăzută pentru dimineața zilei de joi 26 martie, pe traseul Timișoara - Budapesta - Viena - Paris - Nemours (2110 km).

Sportivii noștri s-au înscris la categoria ROUGE/ROȘU (Cadet-Senior în clasificare BIU) - Sergiu Scandera, respectiv BLEU/ALBASTRU (Minim BIU) - Vali Carasiniu. Fiecare a avut de parcurs câte 6 trasee diferite, de trei ori fiecare traseu, în maxim două minute de traseu, în intervalul orar 9-17 al zilei de duminică 29 martie 2009. Fiecare parcurgere s-a notat separat iar la sfârșit punctele de penalizare s-au adunat pentru a stabili clasamentul final.

Conform rezultatelor primite la încheierea concursului (iar în paranteză sunt rezultatele de pe site), sportivii noștri s-au clasat astfel: Sergiu Scandera (categorie ROUGE), locul 43 din 75 sportivi (43 din 66) Valentin Carasiniu (categorie BLUE), locul 71 din 75 sportivi (63 din 67).

Pentru că eram aproape, n-am putut rata ocazia unui ride în Paris, așa că luni 30 martie am

tras o fugă, înainte de a reveni în țară, și am făcut câteva trick-uri alături de Arcul de Triumf sau de Turul Eiffel.

Drumul de întoarcere a început luni 30 martie de la Paris, pe același traseu, echipa ajungând acasă, undeva în jurul orelor 2 ale zilei de miercuri, 1 aprilie.

Iată și câteva cuvinte din partea colegului nostru Sergiu:

Joi 26 martie 2009. Mă trezește alarma telefonului. Deși este numai 5 dimineața, de data asta nu îl arunc prin cameră, sunt prea fericit ca să îmi vină să fac asta... Este ziua cea mare: de câțiva ani buni visam momentul acesta și iată, în cele din urmă, mi s-a împlinit - plec la Kox Days cu colegii mei de la Clubul Sportiv Tibiscus!

Așadar, plin de entuziasm, fac ultimele pregătiri și plec spre locul unde aveam să mă întâlnesc cu ceilalți 3 tovarăși de drum (Marius Carla și colegul meu de echipă Vali). Pe drum mă gândesc repede dacă mi-am luat tot ce trebuia (am prostul obicei să uit chestii acasă) dar de data asta m-am pus bine la punct. Ajuns la locul de întâlnire constat că nu sunt singurul entuziasmat din acea dimineață, toți avem un zâmbet larg, un sentiment de împlinire citindu-se pe fețele noastre, și cu acel sentiment plecăm la drum. Trebuie să recunosc că a trecut mai mult de un an de când nu am mai făcut un trip în Europa, mai departe de Szeged, și acesta urma să fie cel mai lung pe care l-am făcut vreodată...

Sâmbătă 28 martie dis-de-dimineață ne deplasăm spre marele eveniment. Ne mai despărțeau 21 de km; avem deja senzația aceea de „fluturi în stomac”; de mult nu mai avusesem așa emoții. Zona de concurs era de fapt o pădure mare plină cu stânci pe care erau marcate traseele. Nerăbdători, toți ne-am dus să ne antrenăm pe niște pietre pe care până acum le văzusem doar pe internet, în filmele cu alți rideri. Eram însoțiți de Marius și Carla care făceau poze de zor. Am avut în cele din urmă ocazia să îi văd live pe toți marii campioni ai acestui sport: Vincent Hermance, Kenny Belaey, Beniti Ross, frații Coustellier și mulți mulți alții de care până acum știam doar că există. În cursul acestei zile a avut loc și manșa de calificare pentru categoriile Elite și Superelite. Erau cei mai buni dintre cei mai buni și au făcut senzație, uimind publicul numeros cu tehnicile de abordare a traseelor și cu salturile impresionante pe care le executau.

Duminică a urmat finala celor de sâmbătă și apoi concursul celorlate categorii (încă 5). Am participat și noi iar în final, deși nu am apucat să terminăm cele 3 manșe din cauza expirării timpului alocat concursului, am reușit să ne încadrăm pe la mijlocul clasamentului. Asta deși era prima noastră ieșire de marcă și am

avut ocazia să concurăm alături de numeroși rideri campioni mondiali, europeni sau naționali, pe trasee strict naturale (pietre) pe care nu ne antrenasem niciodată. Dacă vineri am ratat street ride-ul, luni era vremea revanșei, așadar am dat o fugă prin Paris și am petrecut câteva ore înainte să o luăm spre casă făcând acrobații pe o roată, spre deliciul asistenței și bucuria celor doi colegi care ne pozau.

Ajunși acasă, după alte două zile de condus, avem cu toții sentimentul visului împlinit și moralul ridicat. Toți acei ani de așteptare au meritat din plin. A fost o experiență importantă pentru noi și abia așteptăm următoarea ediție de Kox Days unde, cu siguranță, vom fi iar prezenți și vom obține rezultate mai bune.

SUPERMARATONUL BEKESCSABA - ARAD - BEKESCSABA

În perioada 23-24 mai 2009, Buda-Cash Békéscsaba Atletikai Club (Ungaria) și Direcția de Dezvoltare și Asistență Comunitară a Primăriei Municipiului Arad au organizat a XII-a ediție a SUPERMARATONULUI BEKESCSABA - ARAD - BEKESCSABA.

La crosul de ciclism au participat și colegii noștri Alexandru Crețescu, Biță Nădăștean, Gergo Kovacs și Zsolt Kovacs, însoțiți de Doina Crețescu, Marius și Carla Karnyanszky. Programul primei zile (sâmbătă 23 mai) a cuprins startul din fața Primăriei Békéscsaba (ora 9, ora Ungariei) apoi parcurgerea celor 103,8 km din cele 5 etape cu sosire în fața Primăriei Arad în maxim 11,30 ore. Prima zi a fost împărțită în două curse, prima de 55 km între Békéscsaba și Mezöhegyes, iar cea de-a doua între Mezöhegyes și Arad. Rezultatele primei zile clasează pe colegii noștri astfel: Biță Nădăștean-locul 5, Alex

Crețescu-locul 6, Zsolt Kovacs-locul 35, Gergo Kovacs-locul 46. Programul celei de-a doua zi (duminică 24 mai) a cuprins startul din fața Primăriei Arad (ora 9) și apoi parcurgerea celor 93,1 km din cele 5 etape cu sosire în fața Primăriei Békéscsaba în maxim 11 ore. A doua zi a fost împărțită în două curse, prima de 50 km între Arad și Mezökövácsháza, iar cea de-a doua între Mezökövácsháza și Békéscsaba. Rezultatele din a doua zi clasează pe colegii noștri astfel: Biță Nădăștean și Alex Crețescu - în plutonul primilor 10 sosiți simultan la finis, Zsolt Kovacs - locul 16. Clasamentul final, întocmit pe baza timpilor din cele 4 curse, prezintă pe colegii noștri astfel: Biță Nădăștean - locul 5, Alex Crețescu - locul 6, Zsolt Kovacs - locul 14.

Președintele Clubului Sportiv Tibiscus.
Marius Karnyanszky

Universitate și integritate

Nicio universitate de stat din România nu îndeplinește toate criteriile integrității, majoritatea având probleme cu transparența și corupția la nivel administrativ, arată un raport publicat de către Coaliția pentru Universități Curate (CUC).

Topul integrității universităților românești, din cadrul raportului „Competiția corectitudinii universitare” dat publicității de CUC, a fost alcătuit după ce echipe formate din experți și studenți au evaluat 42 dintre cele 56 de universități de stat din țară. Analiza s-a axat pe patru capitole: transparență și corectitudine administrativă, corectitudine academică, calitatea guvernării și management financiar. Evaluarea s-a desfășurat în perioada octombrie 2008 - ianuarie 2009, după întâlniri cu conducerea instituțiilor, cu studenții acestora, cu sindicatele și cu alte părți interesate, dar și după trimiterea de solicitări la care trebuia să se primească răspuns în termenul legal.

Nicio universitate nu a reușit să obțină punctajul maxim acordat, adică 80 de puncte, concretizat în 5 stele, doar trei universități fiind cotate cu 4 stele.

Primele în top sunt Universitățile de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș și Cluj-Napoca și Universitatea „Al. Ioan Cuza” din Iași. După ele se clasează 18 universități care au obținut trei stele, printre care: Academia de Studii Economice din București, Universitatea Maritimă din Constanta, Universitatea Politehnica din București, Universitatea de Nord din Baia Mare, Universitatea din București și Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca.

La Timișoara, **Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș”** (locul 16 în top) și **Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului din Timișoara** (locul 17) au obținut trei stele, în timp ce **Universitatea Politehnica Timișoara** (locul 24) și **Universitatea de Vest** (locul 26) au obținut două stele. Ultimele clasate sunt șase universități, care au obținut 0 (zero) stele, ceea ce presupune nereguli majore, scandaluri frecvente de corupție, existența nepotismului, a clanurilor de familie, a avansărilor fără merit. Conform CUC, acestea sunt facultăți în care nimeni nu ar trebui să-și dorească să studieze.

Cele șase codașe ale topului sunt: Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București, Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București, Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița, Școala Națională de Studii Politice și Administrative București, Universitatea

„Aurel Vlaicu” din Arad și Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu.

În domeniul educației, corupția este strâns corelată cu lipsa de performanță a sistemului. Existența unor cazuri de corupție gravă este un factor important care scade, nu doar nivelul integrității universităților, ci și performanțele lor. Din totalul de universități, 16% au fost în proces cu angajații și/sau studenții pe chestiuni de corectitudine și au pierdut. În 14%, au existat cazuri anchetate de procuratură pentru corupție, hărțuire sexuală, discriminare pe ultimii 4 ani. În 17% din cazuri au existat rapoarte negative ale Curții de Conturi, Gărzii Financiare, OLAF, corpul de control al Ministerului, în ultimii 4 ani.

Potrivit raportului, 52% dintre universitățile românești au fost sancționate, pentru nereguli. În ceea ce privește administrarea banilor publici, s-a constatat că există cazuri în care achizițiile se „aranjează”, sunt firme „preferate” care câștigă permanent licitațiile pentru produse sau servicii, susține raportul CUC. Mai există o serie de elemente ce pot ridica suspiciuni privind practicile de achiziții, și anume existența unui număr foarte mare de achiziții desfășurate prin cereri de oferte și nu prin licitații deschise, frecvența mare a contractelor, pentru sume considerabile alocate prin cerere de ofertă, către aceeași societate comercială, și existența câtorva firme care au încheiat mai multe contracte cu universitățile prin ofertă și chiar prin negocieri cu o singură sursă.

Referitor la nepotism, familiile universitare și modul de accedere la posturile universitare, probleme care duc la scăzuta calitate a guvernării, raportul CUC arată că în 57% dintre cazuri, calitatea guvernării este mai jos decât media și așa scăzută (între 10 și 35 de puncte), iar nicio universitate nu atinge maximul posibil. Nici măcar frunțile clasamentului nu stau foarte bine la acest capitol, prima universitate abia apropiindu-se de 25 de puncte. În 95% dintre facultățile evaluate a fost identificat un număr foarte mare de familii universitare, iar în majoritatea universităților posturile scoase la concurs sunt „cu dedicație”, dar beneficiază de acoperire legală, se precizează în raport.

Promovarea pe un post de profesor sau conferențiar se face în interiorul universității, nu prin cooptarea de noi cadre, ceea ce înseamnă că promovarea nu este un proces competitiv de recunoaștere a valorii, ci o etapă care vine de la sine în cariera universi-

tară.

Un alt semnal de alarmă tras în raport este legat de corectitudinea academică, inclusiv plagiatul. La acest capitol, 18 universități sunt sub media de 20 de puncte, 6 sunt egale cu media și restul de 18 universități sunt deasupra mediei. „În 71% dintre universități, regulile privind plagiatul sunt complet ignorate”, se explică în comunicatul de presă al Societății Academice Române.

În plus, performanța academică lasă mult de dorit, dacă ținem cont că în 26% din totalul de universități monitorizate un conducător de doctorat are un număr mediu de peste două articole ISI publicate; în 38%, raportul este între un articol și două, pe conducător de doctorat; iar în restul de 36% din total, numărul mediu de articole ISI publicate de un conducător de doctorat este sub 1. Astfel, România se află pe locul 67 în lume când vine vorba despre publicațiile ISI pe țară, fiind codașă între statele membre ale Uniunii Europene.

În ceea ce privește transparența, accesul la informațiile de interes public sau la documentele de management financiar, doar 38% dintre universitățile de stat sunt transparente administrativ, în sensul că își publică la timp și corect, în concordanță cu prevederile legale, declarațiile de avere și de interese. Lipsa de transparență se regăsește și în documentația privind achizițiile publice, în licitațiile pentru construcții sau în diferite capitole bugetare, ceea ce trezește suspiciuni. Doar 38% dintre universități au dat dovadă de transparență la această categorie, punând la dispoziție documentația cerută.

CUC mai aminteste că în România, 77% dintre studenți și 34% dintre cadrele didactice consideră că nivelul de corupție în universități este ridicat, iar 50% dintre studenți și 28% dintre cadrele didactice știu că în departamentul lor există profesori care primesc mită de la studenții lor. Coaliția pentru Universități Curate este formată din Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România, Asociația Ad Astra, Asociația FAR, Asociația Profesională pentru Educație și Cercetare EduCer din Romania, Centrul Euroregional pentru Democrație, Centrul pentru Jurnalism Independent, Colegiul Noua Europă, Federația Națională Sindicală Alma Mater, Grupul pentru Dialog Social, Grupul pentru Reformă Universitară, Societatea Academică din România, Societatea Română de Științe Politice, Solidaritatea Universitară.

M.R.

Fundația Alpha Leadership are ca misiune să sprijine prin instruire liderii din rândul tinerilor, pentru dezvoltarea unei societăți condusă pe principii și valori autentice. Dorim dezvoltarea sustenabilă a minim 1000 de Alpha Lideri până în anul 2018.

Conceptul de training se bazează pe antrenarea calităților unui ALPHA Lider:

- Autenticitate (fii tu însuși)
- Libertate (eliberează-te de paradigmele care te îngrădesc)
- Performanță (dovedește că ești foarte bun în domeniul în care ai talent)
- Hotărâre (mergi până la capăt în îndeplinirea misiunii tale personale)
- Armonie (ține cont de ceilalți, contribuie la dezvoltarea lor)

Fundația pune în aplicare acest concept prin următoarele proiecte:

- Alpha leaders Bootcamp (2-7 august 2009)
- Burse pentru studii de leadership
- Traininguri pentru tineri
- Mentoring pentru tineri
- Participări în proiecte tip conferințe / forumuri

Alpha Leadership BOOT Camp
2-7 august 2009, Sibiel, (jud. Sibiu)
Pentru tineri între 18 și 25 de ani

Într-un mediu de învățare accelerată, alături de mentori cu experiență de leadership și business, beneficiile tale vor fi:

1. Te integrezi într-o echipă dinamică și vizionară de viitori lideri.
2. Îți clarifici valorile care te motivează și te conectezi la ele.
3. Cunoști și înțelegi abordările liderilor de nivel 5.

FUNDAȚIA „Alpha Leadership”
Înființată în martie 2008
Membrii fondatori:
Andy Szekely
Cristian Cârstoiu
Dan Luca

4. Primești sfaturi și coaching de la experți.
5. Te provoci să evoluezi și să ieși din zona de confort.
6. Identifici resurse latente în tine care te pot propulsa înainte.
7. Înțelegi și aplici metode de armonizare a simbiozei minte-corp-inimă-spirit.
8. Îți stabilești obiective clare și interesante în concordanță cu misiunea ta.

Sunt 24 de locuri în această tabără care a ajuns deja la a treia ediție (proiectul BOOT Camp pentru toate categoriile de vârstă a ajuns la a XV-a ediție)
Prețul taberei cu toate costurile incluse pentru cele 6 zile este de 1.200 RON și include costurile logistice, materialele de curs, cazarea și masa. Toți trainerii participă pro-bono la tabără.

Trainerii taberei: Andy Szekely, Cristian Cârstoiu, Dan Luca
Trainer invitat: David Culbertson, trainer NLP și Photoreading (Școția)
Coordonator proiect: Amalia Gabor

Pentru înscrieri contactează-l pe Dan Luca: 0730.88.33.88; office@alphaleaders.ro

Din octombrie Studenții români vor fi înregistrați într-o bază de date publică

Studentii vor fi înscriși, din octombrie, într-un registru matricol unic, respectiv o bază de date cu toate informațiile legate de activitatea universitară a acestora și de diplomele obținute, ceea ce va împiedica falsurile, a spus consilierul ministrului Educației, Remus Pricopie, citat de NewsIn.

„Lucrăm la un registru matricol unic, în care să cuprindem toate datele legate de cursul vieții academice a studenților, fie că au fost înscriși la facultățile de stat sau particulare, iar unul dintre beneficiile acestei baze de date este împiedicarea falsificării diplomelor. De altfel, o parte dintre informațiile din această bază de date, respectiv cele legate de diploma de absolvire, vor putea fi accesate de publicul larg și, implicit, de angajatori”, a explicat Pricopie.

Astfel, Ministerul Educației va deține evidența tuturor studenților din România, de la înscrierea la facultate și până la absolvire.

Registru este în stadiul de proiect, iar primele date, referitoare la studenții care vor fi admiși în universități din anul școlar 2009-2010, vor fi încărcate în octombrie, urmând ca, în doi ani, să fie completat cu datele studenților activi, mai exact cei care sunt în prezent înscriși în facultățile de stat și private. Toate instituțiile de învățământ superior din România vor fi obligate să facă înscrieri numai prin intermediul acestei aplicații.

Autoritățile nu au stabilit deocamdată dacă vor putea introduce în registru, retroactiv, și absolvenții din anii anteriori. „Rămâne în continuare să vedem dacă putem introduce în registru toți absolvenții, să zicem din 1990 încolo”, a mai spus Pricopie.

Proiectul este cofinanțat din fonduri structurale, iar obligativitatea ca universitățile să facă înscrieri numai prin acest registru, precum și alte date tehnice, vor fi reglementate fie prin intermediul unei ordonanțe de urgență, fie prin introducerea unor articole în Legea învățământului.

S.O.